

pcc
ROKITA

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ PCC ROKITA
ZA ROK 2016**

KOMENTARZ ZARZĄDU

W roku 2016 Grupa odnotowała poziom przychodów ze sprzedaży 1 107 mln zł, EBITDA 290 mln zł oraz zysku netto 203 mln zł. Wyniki te potwierdzają stabilny wzrost biznesu prowadzonego przez Spółki z Grupy, w tym przede wszystkim aktywność w segmencie Chloropochodne i Poliuretany.

290 mln zł

EBITDA za 2016 rok
(2015: 157 mln zł)

W celu rozszerzenia portfolio produktowego prowadzone były działania zmierzające do zwiększenia zdolności produkcyjnych polioli i segmentów poliuretanowych, w tym poprzez nowe nakłady inwestycyjne.

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
INFORMACJA DODATKOWA O PRZYJĘTYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	
NOTA 2.1 INFORMACJE OGÓLNE	8
NOTA 2.2 SEGMENTY	12
NOTA 2.3 KONSOLIDACJA.....	18
NOTA 2.4 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE WYNIKÓW PODSTAWOWEJ DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	22
NOTA 2.5 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	26
NOTA 2.6 ZADŁUŻENIE Z TYT. WYEMITOWANYCH OBLIGACJI, KREDYTÓW ORAZ POZOSTAŁEGO ZADŁUŻENIA	36
NOTA 2.7 KAPITAŁ OBROTOWY.....	40
NOTA 2.8 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM RYNKOWYM, KREDYTOWYM, PŁYNNOŚCIĄ I KAPITAŁEM	45
NOTA 2.9 REZERWY	55
NOTA 2.10 POZOSTAŁE NOTY	57

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO

		2016	2015
<i>Nota 2.2.1</i> <i>Nota 2.4.1</i>	Przychody ze sprzedaży	1 107 194	1 048 749
<i>Nota 2.4.2</i>	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(796 153)	(825 016)
	Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	311 041	223 733
<i>Nota 2.4.2</i>	Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(146 213)	(127 781)
<i>Nota 2.10.4</i>	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	69 468	6 906
	Zysk (strata) na działalności operacyjnej	234 296	102 858
<i>Nota 2.6.2</i>	Koszty finansowe	(11 817)	(11 582)
	Udział w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych	0	0
	Zysk (strata) przed opodatkowaniem	222 479	91 276
<i>Nota 2.10.6</i>	Podatek dochodowy	(19 753)	(6 517)
	Zysk (strata) netto	202 726	84 759
		0	0
	Zysk netto przypadający:	0	0
	Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	202 715	84 751
	Udziałowcom niekontrolującym	11	8
	Średnia ważona liczba akcji zwykłych (tys. szt.)	19 853	19 853
	Zysk na akcję podstawowy (PLN)	10,21	4,27
	Zysk na akcję rozwodniony (PLN)	10,21	4,27

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2016	2015
Zysk netto	202 726	84 759
Pozostałe całkowite dochody (po uwzględnieniu efektu podatkowego) podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	(101)	(32)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(101)	(32)
Pozostałe całkowite dochody (po uwzględnieniu efektu podatkowego) niepodlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	(144)	(49)
Zyski i straty aktuarialne	(144)	(49)
Pozostałe dochody całkowite netto	(245)	(80)
Całkowite dochody ogółem	202 481	84 680
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	202 470	84 672
Udziałowcom niekontrolującym	11	8

KLUCZOWE OSIĄGNIĘCIA FINANSOWE W 2016 ROKU

6%
wzrostu przychodów

89 mln zł
dywidenda wypłacona za 2015 rok

139%
wzrostu zysku netto

10 mln zł
spadek kosztów operacyjnych

128%

wzrost zysku na działalności operacyjnej

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

		2016	2015
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
	Zysk netto za rok obrotowy	202 715	84 752
	Obciążenie z tyt. podatku dochodowego	18 860	7 822
<i>Nota 2.4.2</i>	Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	58 397	51 768
	Koszty finansowe	12 870	7 480
<i>Nota 2.10.8</i>	Pozostałe korekty zysku	(6 861)	8 039
	Zapłacony podatek dochodowy	(8 775)	(6 898)
<i>Nota 2.10.8</i>	Zmiany w kapitale obrotowym	(14 330)	(3 785)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		262 876	149 178
<i>Nota 2.10.2</i>	Obrót aktywami finansowymi	(44 385)	1 165
<i>Nota 2.10.2</i>	Przepływy z tytułu pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym	(3 208)	700
	Płatności za rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(122 459)	(135 246)
	Pozostałe przepływy	(2 205)	(4 127)
	Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	5 114	6 731
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej		(167 143)	(130 777)
	Dywidendy	(88 951)	(69 288)
	Wpływy z tytułu emisji obligacji	95 587	28 837
	Płatności z tytułu wykupu obligacji	(38 790)	(30 830)
	Wpływy z tytułu kredytów i pozostałego zadłużenia	28 391	41 953
	Płatności z tytułu kredytów i pozostałego zadłużenia	(57 492)	(16 830)
	Zapłacone odsetki	(15 725)	(15 687)
	Wpływy z tytułu dotacji	296	3 547
	Pozostałe przepływy	(792)	1 066
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej		(77 476)	(57 232)
	Zwiększenie/zmniejszenie netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	18 257	(38 831)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego		83 134	121 965
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego		101 391	83 134

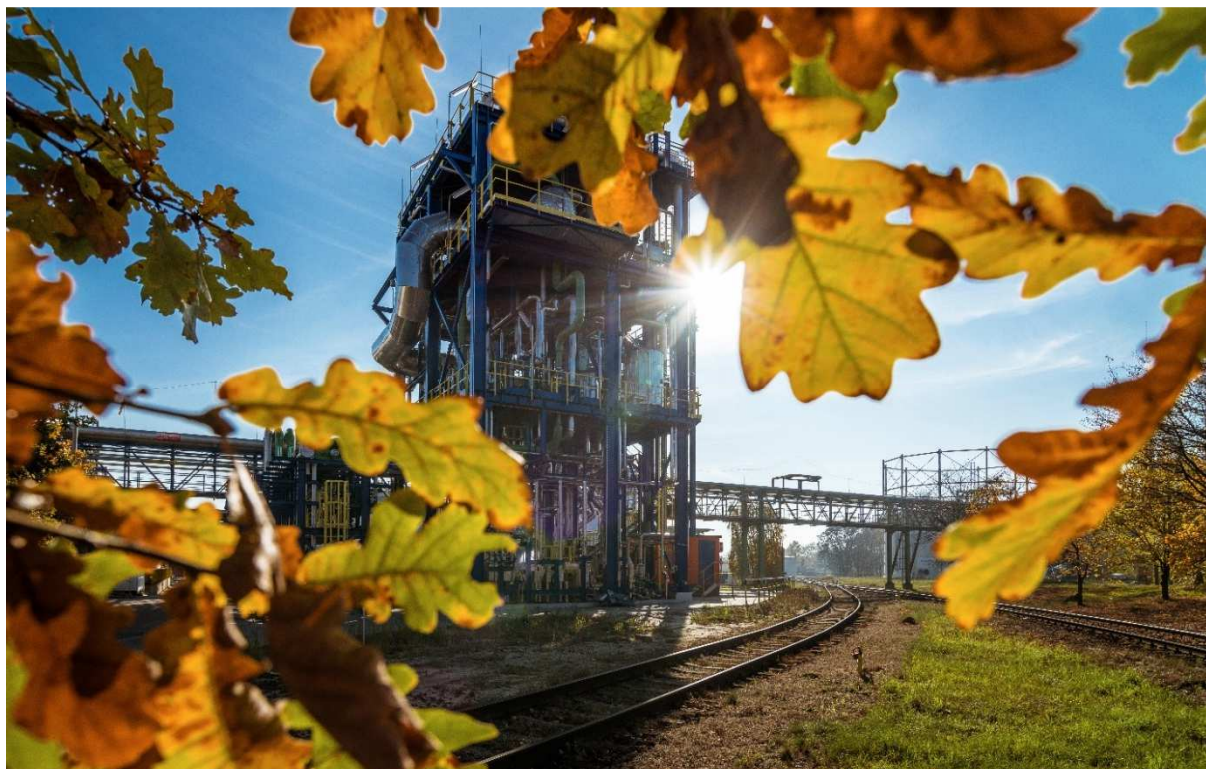
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	2016	2015
Aktywa trwałe	1 085 328	1 000 791
<i>Nota 2.5.1</i> Rzeczowe aktywa trwałe	1 044 875	962 587
<i>Nota 2.5.4</i> Wartości niematerialne	25 249	25 947
<i>Nota 2.10.6</i> Aktywa z tytułu podatku odroczonego	2 063	1 873
<i>Nota 2.10.1</i> Pozostałe aktywa	13 141	10 384
Aktywa obrotowe	356 557	268 004
<i>Nota 2.7.1</i> Zapasy	65 204	70 955
<i>Nota 2.7.2</i> Należności od odbiorców	120 803	91 388
<i>Nota 2.7.3</i> Pozostałe należności	7 929	10 393
<i>Nota 2.10.2</i> Pozostałe aktywa	61 230	12 133
<i>Nota 2.6.4</i> Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	101 391	83 134
AKTYWA RAZEM	1 441 885	1 268 795
Kapitał własny	715 388	601 858
Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	715 347	601 819
<i>Nota 2.8.2</i> Kapitał akcyjny	19 853	19 853
Pozostałe całkowite dochody	(13 066)	(12 821)
<i>Nota 2.8.2</i> Zyski zatrzymane	708 560	594 787
<i>Nota 2.6.4</i> Kapitały udziałowców niekontrolujących	41	39
Zobowiązania długoterminowe	404 734	381 336
<i>Noty 2.6.1</i> Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	149 331	94 319
<i>Noty 2.6.1</i> Kredyty i pozostałe zadłużenie	185 397	210 005
<i>Nota 2.10.6</i> Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	15 385	14 335
<i>Nota 2.9</i> Rezerwy	19 719	29 335
<i>Nota 2.10.3</i> Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 025	788
<i>Nota 2.5.3</i> Otrzymane dotacje	33 320	31 634
<i>Nota 2.7.5</i> Pozostałe zobowiązania	557	920
Zobowiązania krótkoterminowe	321 762	285 601
<i>Nota 2.7.4</i> Zobowiązania wobec dostawców	143 134	135 636
<i>Noty 2.6.1</i> Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	28 189	28 106
<i>Noty 2.6.1</i> Kredyty i pozostałe zadłużenie	52 321	53 629
<i>Nota 2.9</i> Rezerwy	14 485	16 795
<i>Nota 2.10.3</i> Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	19 928	16 243
<i>Nota 2.5.3</i> Otrzymane dotacje	1 628	1 517
<i>Nota 2.7.5</i> Pozostałe zobowiązania	62 077	33 675
Zobowiązania razem	726 497	666 937
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	1 441 885	1 268 795

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Kapitał przypadający Jednostce Dominującej

	Kapitał akcyjny	Pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2016	19 853	(12 821)	594 787	39	601 858
Transakcje z właścicielami	0	0	(88 943)	(8)	(88 951)
Wypłata dywidendy	0	0	(88 943)	(8)	(88 951)
Całkowite dochody	0	(245)	202 715	11	202 481
Zysk za rok bieżący	0	0	202 715	11	202 726
Pozostałe całkowite dochody:	0	(245)	0	0	(245)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	0	(101)	0	0	(101)
Zyski/straty aktuarialne	0	(144)	0	0	(144)
Stan na 31 grudnia 2016	19 853	(13 066)	708 560	41	715 388
Stan na 1 stycznia 2015	19 853	(12 744)	579 321	36	586 467
Transakcje z właścicielami	0	0	(69 287)	(5)	(69 292)
Wypłata dywidendy	0	0	(69 288)	(6)	(69 294)
Pozostałe zmiany	0	0	1	1	2
Całkowite dochody	0	(78)	84 752	8	84 682
Zysk za rok bieżący	0	0	84 752	8	84 760
Pozostałe całkowite dochody:	0	(78)	0	0	(78)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	0	(32)	0	0	(32)
Zyski/straty aktuarialne	0	(46)	0	0	(46)
Stan na 31 grudnia 2015	19 853	(12 821)	594 787	39	601 858

NOTA 2.1 INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa Jednostki Dominującej	PCC Rokita SA
Podstawowa działalność Grupy	Działalność chemiczna, w tym przede wszystkim produkcja i handel wyrobami chemicznymi
Siedziba	Brzeg Dolny, ul. Sienkiewicza 4
KRS	0000105885
Rejestracja	Sąd Rejonowy, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Podstawa sporządzenia	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF”).

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały w poszczególnych Notach. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych latach w sposób ciągły, za wyjątkiem zmian dokonanych w związku z zastosowaniem nowych lub zmienionych standardów lub interpretacji obowiązujących w roku 2016 wskazanych w niniejszej Nocie.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia pewnych znaczących szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu dokonywania własnych ocen w ramach stosowania przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Istotne szacunki Zarządu zostały przedstawione w poszczególnych Notach dotyczących pozycji, w odniesieniu do których dokonano znaczących szacunków.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), które są walutą prezentacji Grupy oraz walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, z wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które wyceniane są według wartości godziwej. Przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego założono kontynuację działalności spółek wchodzących w skład Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności spółek wchodzących w skład Grupy.

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2016 roku, a także na dzień zatwierdzenia przez Zarząd sprawozdania finansowego do publikacji, przedstawia się następująco:

Wiesław Klimkowski	Prezes Zarządu
Rafał Zdon	Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiał się następująco:

Alfred Pelzer	Przewodniczący
Waldemar Preussner	Zastępca Przewodniczącego
Mariusz Dopierała	Członek
Marian Noga	Członek
Robert Pabich	Sekretarz

W dniu 11 stycznia 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odwołało z funkcji Członka Rady Nadzorczej Pana Petera Wenzla i powołało na funkcję Członka Rady Nadzorczej Pana Mariusza Dopierałę.

W dniu 11 stycznia 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odwołało z funkcji Członka Rady Nadzorczej Pana Mariana Noge i powołało na funkcję Członka Rady Nadzorczej Pana Arkadiusza Szymanka.

Prawdziwość i rzetelność prezentowanego sprawozdania

Zarząd Jednostki Dominującej oświadcza, że wedle najlepszej wiedzy:

- roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy,
- sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej za 2016 rok zawiera prawdziwy obraz jej rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Zgodnie ze statutem Jednostki Dominującej, Rada Nadzorcza uchwałą nr 109/VIII/2016 z dnia 21 czerwca 2016 roku dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2016 rok oraz do badania jednostkowego sprawozdania za I półrocze 2016 roku i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania za I półrocze 2016 roku. Wybrany audytorem jest firma BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa.

Zarząd Jednostki Dominującej oświadcza, że firma BDO Sp. z o. o., podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania

rocznego sprawozdania finansowego za rok 2016 został wybrany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ponadto podmiot ten oraz Biegły Rewident dokonujący badania spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii i raportu z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

W niniejszym sprawozdaniu finansowym zastosowano następujące nowe i zmienione standardy i interpretacje, które weszły w życie od 1 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do działalności Grupy:

Standard	Zmiany
Roczne zmiany MSSF 2010-2012	prezentacja, ujmowanie oraz wycena, zmiany terminologiczne i edycyjne;
Roczne zmiany MSSF 2012-2014	zmiana nie miała wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe
Zmiany do MSR 1	zmiana czterech standardów: MSSF 5, MSFF 7, MSR 19 i MSR 34; Zmiana nie miała wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe
	wyjaśnienie koncepcji istotności oraz możliwości jej zastosowania, wytyczne dotyczące prezentacji sum częściowych w sprawozdaniach; wpływ zmiany opisano poniżej.

Pozostałe nowe i zmienione standardy i interpretacje nie wskazane w tabeli powyżej nie mają zastosowania do działalności Grupy.

W zmienionym MSR 1 wyjaśniono, że pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności. Wprowadzono również dodatkowe wytyczne odnoszące się do prezentacji sum częściowych w tych sprawozdaniach. Grupa dokonała optymalizacji ujawnień informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym poprzez przemodelowanie sposobu prezentacji, zakresu i szczegółowości ujawnień oraz dotychczasowego sposobu agregacji danych finansowych.

Pozostałe zmiany, poza zmianami do MSR 1, nie miały istotnego wpływu na politykę rachunkowości Grupy. Zgodnie z przepisami przejściowymi MSR 1, nie jest wymagane przedstawienie ujawnień odnośnie dokonanych zmian.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę:

a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Grupa zastosuje MSSF 9 po jego zatwierdzeniu przez Unię Europejską. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, MSSF 9 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmiennym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Wstępnie oceniono, iż MSSF 9 będzie mieć wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy w obszarze rachunkowości zabezpieczeń oraz tworzenia odpisów należności na bazie oczekiwanych strat kredytowych. Nie oczekuje się, aby wysokość odpisów na należności uległa znaczącej zmianie, wpływ na rachunkowość zabezpieczeń nie została jeszcze oceniona. Grupa planuje przeprowadzenie szczegółowej analizy wpływu w roku 2017.

b) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 28 maja 2014 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Grupa zastosuje MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. po zatwierdzeniu przez UE. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, MSSF 15 został zatwierdzony przez Unię Europejską.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Grupa ocenia wstępnie, że wpływ MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie nieistotny.

c) Objasnienia do MSSF 15

Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zostały opublikowane 12 kwietnia 2016 r. i mają zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzanych po 1 stycznia 2018 r. Grupa zastosuje Objasnienia do MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, MSSF 15 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

Objasnienia dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji.

Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

Grupa ocenia wstępnie, że wpływ MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie nieistotny.

d) MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Grupa zastosuje MSSF 16 po jego zatwierdzeniu przez Unię Europejską. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Według wstępnej oceny MSSF 16 nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy ponieważ Grupa nie używa istotnych aktywów na podstawie umowy leasingu operacyjnego, nie mniej jednak Grupa nie zakończyła jeszcze analizy wpływu. Szczegółowa analiza zostanie przeprowadzona w okresie 2017 – 2018.

e) Zmiany do MSR 7: Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji

Zmiana do MSR 7 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. lub po tej dacie. Jednostki będą zobowiązane ujawnić uzgodnienie zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2017 r. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Zastosowanie zmian do standardu nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Pozostałe opublikowane, lecz jeszcze nieobowiązujące standardy i interpretacje nie dotyczą działalności Grupy lub nie będą mieć wpływu. Są to:

- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 dot. wyłączenia z konsolidacji jednostek inwestycyjnych
- Zmiany do MSR 12 dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat
- Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach.

Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna są przeliczane na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji lub kursu określonego w towarzyszącym danej transakcji kontrakcie terminowym typu „forward”.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Kursy odpowiednich walut w stosunku do PLN przyjęte dla potrzeb wyceny:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	2016	2015
USD	4,1793	3,9011
EUR	4,4240	4,2615
GBP	5,1445	5,7862
CHF	4,1173	3,9394
Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	2016	2015
EUR	4,3757	4,1848

NOTA 2.2 SEGMENTY

2.2.1 Informacje dotyczące segmentów sprawozdawczych

Segmenty operacyjne w ramach Grupy Kapitałowej PCC Rokita wynikają z działalności Grupy, jej struktury, sposobu zarządzania poszczególnymi jednostkami wchodzącymi w skład Grupy. Z tego względu dokonano podziału na segmenty sprawozdawcze według grup wytwarzanych produktów.

W roku obrotowym dokonano następujących zmian w zakresie sprawozdawczości segmentowej:

- W celu dopasowania struktury segmentów do zmian w sposobie zarządzania i przygotowania raportowania zarządczego dokonano zmian w zakresie wyodrębnienia segmentów operacyjnych; wiążącym podziałem Grupy PCC Rokita jest segmentacja produktowa.
- Zmieniono segmenty sprawozdawcze poprzez:

- POLIURETANY
- CHLOROPOCHODNE
- INNA DZIAŁALNOŚĆ CHEMICZNA
- ENERGETYKA
- POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

- wyodrębnienie z uprzednio raportowanego segmentu Chemia, trzech segmentów sprawozdawczych: Poliuretany, Chloropochodne, Inna działalność chemiczna
- Uprzednio raportowany segment „Logistyka” został zaprezentowany w segmencie „Pozostała działalność”

Dane na temat segmentów za rok poprzedni zostały odpowiednio zmienione w celu odzwierciedlenia zmian dokonanych w roku bieżącym. Działalność główna Grupy to szeroko rozumiany segment chemiczny, na który składają się trzy segmenty sprawozdawcze: Poliuretany, Chloropochodne oraz Inna działalność chemiczna.

POLIURETANY

Poliuretany tworzą jedną z grup materiałów polimerowych (polimerów), która powstaje w reakcji izocyjanianów i związków zawierających grupy hydroksylowe (głównie polioli). W ramach segmentu poliuretanów produkowane są poliole, systemy poliuretanowe i prepolimery.

Do poliuretanów należą przede wszystkim pianki elastyczne, pianki sztywne, powłoki, elastomery, kleje i impregnaty oraz wiele innych. Znajdują one zastosowanie we wszystkich dziedzinach techniki i gospodarki, m.in. w przemyśle meblarskim, samochodowym, budownictwie, przemyśle chłodniczym oraz do izolacji przemysłowych.

przemysł samochodowy

meblarstwo

budownictwo

górnictwo

tworzywa sztuczne

przemysł wydobywczy

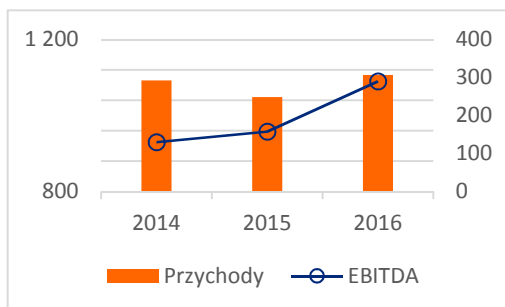
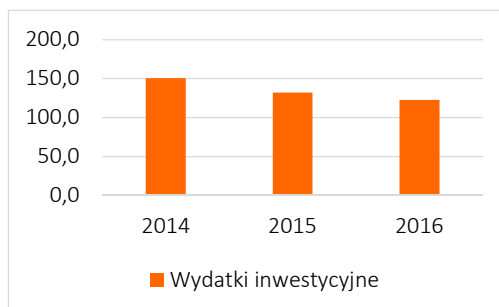
przemysł sportowy

CHLOROPOCHODNE

Przedmiotem działalności segmentu Chloropochodne jest produkcja m.in. chloru, alkaliów (ług sodowy, soda kaustyczna), chlorobenzenu i kwasu solnego. Produkty te stosowane są u wiodących producentów głównie w branżach tworzyw sztucznych, chemicznej, papierniczej czy spożywczej.

INNA DZIAŁALNOŚĆ CHEMICZNA

W ramach segmentu Pozostała działalność chemiczna produkowane są inne niż wymienione powyżej produkty chemiczne. Przede wszystkim są to produkty fosforopochodne oraz naftalenopochodne. Głównymi przedstawicielami produktów fosforopochodnych są plastyfikatory i uniepalniacze, stosowane w przetwórstwie tworzyw sztucznych. Są to głównie tworzywa wykorzystywane w takich dziedzinach jak elektrotechnika, elektronika i telekomunikacja, budownictwo, meblarstwo, transport i górnictwo. Produkty naftalenopochodne wykorzystywane są w branży budowlanej jako środki bazowe, służące do produkcji domieszek do betonu.

RAZEM SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI CHEMICZNEJ**Przychody ze sprzedaży i EBITDA**
(mln PLN)**Wydatki inwestycyjne**
(mln PLN)

ENERGETYKA

Segment Energetyka prowadzi działalność w zakresie wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej, energii cieplnej, wody odmineralizowanej oraz sprężonego powietrza (głównie na potrzeby Grupy PCC Rokita).

energetyka
(energia elektryczna, ciepła, para technologiczna, sprężone powietrze)

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

Segment Pozostała działalność obejmuje obszary, których przedmiotem działalności są m.in. usługi w zakresie kompleksowego utrzymania ruchu urządzeń i instalacji technologicznych, gospodarowanie odpadami przemysłowymi, usługi transportowe ładunków niebezpiecznych, usługi w zakresie zarządzania i administracji, ochrony środowiska, zarządzania majątkiem oraz bezpieczeństwa, wykonawstwo i remonty aparatury przemysłowej ze stali i inne.

przewożenie
ładunków
niebezpiecznych

aparatura
przemysłowa

remonty

zarządzanie
majątkiem

laboratoria

Segment sprawozdawczy	Spółka lub część działalności Jednostki Dominującej zagregowane w danym segmencie sprawozdawczym	Segmenty operacyjne oraz przesłanki podobieństwa charakterystyki ekonomicznej segmentów uwzględnione przy dokonywaniu agregacji
Poliuretany	Kompleks Polioli w ramach PCC Rokita SA PCC Prodex Sp. z o.o. PCC PU Sp. z o.o. Prodex GmbH	Dla segmentów „Poliuretany”, „Chloropochodne”, „Inna działalność chemiczna” i „Energetyka” nie dokonywano agregacji, gdyż segment operacyjny jest tożsamy ze sprawozdawczym.
Chloropochodne	Kompleks Chloru działający w ramach PCC Rokita SA	
Inna działalność chemiczna	Kompleks Chemii Fosforu działający w ramach PCC Rokita SA	
Energetyka	Centrum Energetyki działające w ramach PCC Rokita SA	
Pozostała działalność	Pozostałe jednostki/spółki Grupy Kapitałowej: PCC Autochem Sp. z o.o. PCC Apakor Sp. z o.o. Zakład Usługowo – Serwisowy „LabMatic” Sp. z o.o. Ekologistyka Sp. z o.o. Biuro Ochrony Środowiska działające w ramach PCC Rokita SA Jednostki usługowe Centrum Zarządzania w ramach PCC Rokita SA	Agregacji dokonano z uwagi na to, że nie zostały spełnione kryteria wymagające wydzielenia z tej grupy odrębnego dodatkowego segmentu sprawozdawczego.

Miarą wyników segmentów analizowaną przez Zarząd Jednostki Dominującej jest EBITDA. Grupa definiuje EBITDA jako zysk lub stratę netto za okresy ustalone zgodnie z MSSF, z wyłączeniem podatku dochodowego (bieżącego i odroczonego), kosztów finansowych oraz amortyzacji skorygowanej o odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych.

Uzgodnienie EBITDA	2016	2015
Zysk netto	202 726	84 759
[+] Podatek dochodowy bieżący i odroczone	19 753	6 517
[+] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	58 397	51 768
[+] Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	(2 329)	2 606
[+] Koszty finansowe	11 817	11 582
[=] EBITDA	290 364	157 232

Aktywa trwałe grupy (z wyłączeniem instrumentów finansowych oraz aktywa z tyt. podatku odroczonego) zlokalizowane są w następujących krajach:

Kraj	2016	2015
Polska	1 043 240	961 921
Niemcy	1 635	667
Razem	1 044 875	962 588

Wszystkie dane na temat segmentów sporządzone są zgodnie z zasadami stosowanymi dla celów sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

w tys. PLN, o ile nie podano inaczej

	Poluretany	Chloropochodne	Inna działalność chemiczna	Energetyka	Pozostała działalność	Korekty konsolidacyjne	Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
2016							
Przychody ze sprzedaży do innych segmentów	17 015	215 978	6 945	66 373	126 743	(433 054)	0
Przychody ze sprzedaży do klientów zewnętrznych	562 038	349 113	81 295	30 653	84 095	0	1 107 194
Przychody ze sprzedaży	579 053	565 091	88 240	97 026	210 838	(433 054)	1 107 194
Wynik segmentu - EBITDA	56 503	107 463	5 801	34 298	98 860	(12 561)	290 364
Zysk/strata brutto	48 963	80 115	422	26 706	77 801	(11 528)	222 479
Informacje dodatkowe dotyczące istotnych pozycji kosztów/przychodów segmentu							
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(5 742)	(26 263)	(4 256)	(6 693)	(15 675)	232	(58 397)
Odpis z tyt. utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	108	1 214	(309)	618	698	0	2 329
2016							
Aktywa, w tym:							
Aktywa segmentu	276 400	567 961	89 822	171 941	434 773	(99 012)	1 441 885
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	55 550	34 730	4 812	23 279	47 338	0	165 709
Zobowiązania, w tym:							
Zobowiązania segmentu	192 431	273 404	42 828	81 708	235 137	(99 012)	726 496
Zobowiązania niealokowane do segmentów	0	0	0	0	0	0	0

w tys. PLN, o ile nie podano inaczej

	Poliuretany	Chloro pochodne	Inna działalność chemiczna	Energetyka	Pozostała działalność	Korekty konsolidacyjne	Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
2015							
Przychody ze sprzedaży do innych segmentów	21 879	212 726	4 333	56 891	112 470	(408 299)	0
Przychody ze sprzedaży do klientów zewnętrznych	589 283	259 952	90 412	26 938	82 164	0	1 048 749
Przychody ze sprzedaży	611 163	472 678	94 745	83 828	194 634	(408 299)	1 048 749
Wynik segmentu - EBITDA	57 534	39 488	5 840	24 437	29 635	298	157 232
Zysk/strata brutto	48 935	15 070	465	17 044	11 632	(1 870)	91 276
Informacje dodatkowe dotyczące istotnych pozycji kosztów/przychodów segmentu							
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(5 385)	(21 484)	(4 286)	(6 272)	(14 401)	60	(51 768)
Odpis z tyt. utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(124)	(1 401)	19	(618)	(482)	0	(2 606)
2015							
Aktywa, w tym:							
Aktywa segmentu	213 296	520 267	82 947	144 669	361 204	(53 588)	1 268 795
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	16 419	77 883	2 574	11 487	26 548	0	134 911
Zobowiązania, w tym:							
Zobowiązania segmentu	126 719	271 643	42 038	72 924	207 201	(53 588)	666 937
Zobowiązania niealokowane do segmentów	0	0	0	0	0	0	0

Aktywa segmentu obejmują, w przypadku Kompleksów: rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, zapasy i należności z tytułu dostaw i usług, w przypadku Spółek wchodzących w skład segmentu wszystkie aktywa Spółki. Aktywa niealokowane do segmentów obejmują następujące pozycje aktywów w PCC Rokita, które są nieprzypisane do poszczególnych Kompleksów: finansowy majątek trwały, pozostałe aktywa finansowe, pozostałe należności i środki pieniężne. Zobowiązania segmentu obejmują, w przypadku Kompleksów: zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w przypadku Spółek wszystkie zobowiązania. Zobowiązania niealokowane do segmentów obejmują następujące pozycje w PCC Rokita, nieprzypisane do Kompleksów: zobowiązania finansowe, pozostałe zobowiązania, rezerwy i przychody przyszłych okresów.

Dalsze informacje na temat przychodów ze sprzedaży (w szczególności: podział według produktów, podział geograficzny, informacje na temat znaczących klientów) przedstawiono w Nocie 2.4.1.

NOTA 2.3 KONSOLIDACJA

2.3.1. Zasady konsolidacji jednostek zależnych

- **Zasady konsolidacji**
- **Rozliczanie połączenia przedsięwzięć**
- **Transakcje z udziałowcami nieposiadającymi kontroli**
- **Przeliczenie jednostek zagranicznych**

31 spółek

Grupa Kapitałowa PCC Rokita
obejmuje 31 spółek zależnych

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe PCC Rokita SA oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki Dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji istotnych rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia objęcia kontroli do dnia utraty kontroli. Objęcie kontroli nad jednostką stanowiącą przedsięwzięcie rozlicza się przy zastosowaniu metody nabycia.

Grupa Kapitałowa PCC Rokita, w oparciu o uregulowania MSR 8, w szczególności pkt 8, który zezwala na odstępianie od zasad zawartych w MSSF oraz ze względu na nieistotność, odstąpiła od konsolidacji niektórych spółek zależnych.

Rozliczanie nabycia przedsięwzięć

Nabycie przedsięwzięć, za wyjątkiem połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą, rozlicza się metodą nabycia. Zapłatę za przejęcie wycenia się

w wartości godziwej stanowiącej sumę wartości godziwych przekazanych aktywów, zobowiązań zaciągniętych oraz wyemitowanych instrumentów kapitałowych na dzień przejęcia.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania przejęte w ramach połączenia przedsięwzięć wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej.

Jeżeli wysokość zapłaty za przejęcie, powiększona o udziały niedające kontroli oraz w przypadku połączenia realizowanego etapami o wartość godziwą poprzednio posiadanego udziału kapitałowego w jednostce przejmowanej, przewyższa wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania aktywów netto Grupa ujmuje wartość firmy. W sytuacji, gdy wartość ta jest niższa niż wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto, Grupa ujmuje w wyniku finansowym zysk z okazynego nabycia.

W przypadku połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą w ramach spółek Grupy rozliczenie następuje metodą łączenia udziałów i pozostaje bez wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Transakcje z udziałowcami nieposiadającymi kontroli

Zmiany w udziale własnościowym Grupy Kapitałowej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Różnice pomiędzy kwotą do zapłaty lub otrzymania z tytułu zwiększenia lub zmniejszenia udziału niekontrolującego a wartością bilansową odpowiednich udziałów niedających kontroli ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym przypadającym na udział dający kontrolę.

Przeliczenie jednostek zagranicznych

Dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w walucie prezentacji Grupy Kapitałowej PCC Rokita tj. w PLN, dokonuje się przeliczeń poszczególnych pozycji sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych, dla których walutą funkcjonalną jest waluta inna niż PLN, w następujący sposób:

- przeliczenia stanów zamknięcia aktywów i zobowiązań dokonuje się po kursie zamknięcia, tj. po kursie średnim obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego ogłoszonym dla danej waluty przez NBP,
- przeliczenia pozycji wpływających na zmianę stanu aktywów i zobowiązań w danym okresie sprawozdawczym dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego,
- przeliczenia pozycji kapitałów własnych, w tym:
 - kapitału podstawowego, dokonuje się po kursie wymiany obowiązującym na dzień objęcia kontrolą oraz na dzień każdorazowego podwyższenia kapitału podstawowego,
 - zysków zatrzymanych, w tym:
 - zysku zatrzymanego z lat ubiegłych istniejącego na dzień objęcia kontrolą dokonuje się po kursie historycznym tj. po kursie wymiany obowiązującym na ten dzień,

- zyski zatrzymane z lat ubiegłych powstałe po dniu objęcia kontroli stanowią sumę wyników netto ubiegłych lat obrotowych wyrażonych w PLN, zgodnie z wyceną dokonaną na koniec każdego roku sprawozdawczego (obrotowego),
- przeliczenia pozycji sprawozdania z wyniku oraz sprawozdania z całkowitych dochodów dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego. W przypadku znacznych wahań kursu wymiany w danym okresie przychody i koszty sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów przelicza się po kursach z dnia transakcji,
- przeliczenia pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego. W przypadku znacznych wahań kursu wymiany w danym okresie pozycje sprawozdania z przepływów pieniężnych przelicza się po kursach z dnia transakcji.

Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach danego okresu.

2.3.2. Struktura Grupy Kapitałowej PCC Rokita

	
PRODUKCJA I OBRÓT CHEMIĄ	USŁUGI
 PCC PU Sp. z o.o.	 Zakład Usługowo- Serwisowy LabMatic” Sp. z o.o.
 PCC Prodex Sp. z o.o.	 Ekologistyka Sp. z o. o.
 PCC Prodex GmbH	 PCC Autochem Sp. z o.o.
 PCC Prodex Bel Ltd. w likwidacji	 CWB Partner Sp. z o. o.
POZOSTAŁA PRODUKCJA	 Labanalytika Sp z o.o.
 PCC Apakor Sp. z o.o.	 ChemiPark Technologiczny Sp. z o.o.
 PCC THERM Sp.z o.o.	 distripark.com Sp. z o.o.
 PCC Packaging Sp. z o.o.	Chemia-Profex Sp. z o.o. IRPC-PCC Co.Ltd. LocoChem Sp. z o.o. Dione Sp. z o.o. Elpis Sp. z o.o. Fate Sp. z o.o. Gaia Sp. z o.o. Hebe Sp. z o.o. Pack4Chem Sp. z o.o.
	BiznesPark Rokita Sp. z o. o. w likwidacji Biuro Projektowo-Inżynieryjne „Technochem” Sp. z o.o. New Better Industry Sp. z o.o. PCC ABC Sp. z o.o. GEKON S.A. w likwidacji Chemi-Plan S.A. Chemia-Serwis Sp. z o.o

Podstawowe informacje dotyczące konsolidowanych jednostek zależnych przedstawia poniższa tabela:

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	2016		2015	
			Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %
PCC Apakor Sp.z o.o.	Brzeg Dolny (Polska)	produkcja aparatury, usługi mechaniczne, instalacyjne, antykorozyjne	99,59%	99,59%	99,59%	99,59%
Zakład Usługowo- Serwisowy „LabMatic” Sp. z o.o.	Brzeg Dolny (Polska)	usługi automatyki pomiarowej, usługi elektro-energetyczne	99,94%	99,94%	99,94%	99,94%
Ekologistyka Sp. z o. o.	Brzeg Dolny (Polska)	składowanie i gospodarka odpadami	99,99%	99,99%	99,99%	99,99%
PCC Autochem Sp.z o.o.	Brzeg Dolny (Polska)	usługi transportowe i spedycyjne przy użyciu transportu samochodowego	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
PCC PU Sp. z o.o.	Brzeg Dolny (Polska)	produkcja chemikaliów	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
PCC Prodex Sp. z o.o.	Brzeg Dolny (Polska)	produkcja chemikaliów	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
PCC Prodex GmbH	Essen (Niemcy)	produkcja systemów do polerowania	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

NOTA 2.4 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE WYNIKÓW PODSTAWOWEJ DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

2.4.1 Przychody ze sprzedaży

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Przychody są ujmowane, jeżeli jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją, kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób oraz dla poszczególnych rodzajów transakcji, jeżeli spełnione są następujące kryteria:

- Sprzedaż towarów, wyrobów gotowych i materiałów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy. Kwotę przychodów i kosztów można wycenić wiarygodnie, oraz ściągalsność należności jest prawdopodobna.

- Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług, które można wiarygodnie oszacować oraz określić poziom realizacji, są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania szacowanego na podstawie kosztowego zaawansowania.

W przypadku, kiedy przychodu nie da się wiarygodnie oszacować, przychody z tytułu umowy ujmuje się w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że poniesione w związku z umową koszty zostaną nimi pokryte. Koszty związane z umową ujmuje się jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że koszty umowy przekroczą związane z nią przychody, przewidywaną stratę ujmuje się niezwłocznie jako koszt.

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody wycenia się według wartości zdyskontowanej, w przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny (za taki uważa się okres uzyskania zapłaty dłuższy niż 360 dni). Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i inne podatki (poza akcyzowym) oraz rabaty (dyskonta, premie, bonusy).

Spółki Grupy Kapitałowej osiągają przychody ze sprzedaży z tytułu prowadzenia działalności:

PRODUKCYJNA

Segmenty działalności

WYTWARZANIE I OBRÓT WYROBAMI CHEMICZNYMI PRZYPISANYMI DO NASTĘPUJĄCYCH GRUP ASORTYMENTOWYCH:

P C F

Grupa asortymentów	Produkty w ramach grupy	Zastosowanie
Poliole	poliole polietrowe (polieterole) produkowane pod nazwą handlową Rokopole	przemysł meblarski (materace) przemysł samochodowy (fotele, deski rozdzielcze, podsufitki) budownictwo
Alkalia, chlor i produkty chloropochodne	chlor ciekły i chlorobenzeny ług sodowy soda kaustyczna kwas solny	przemysł chemiczny i farmaceutyczny przemysł papierniczy i włókienniczy przemysł spożywczy i cukrowniczy przemysł metalurgiczny
Produkty fosforopochodne	trójchlorek i tlenochlorek fosforu uniepalnicze plastyfikatory lurykanty	syntezy farmaceutyczne i chemiczne produkcja ochrony roślin, plastyfikatorów i stabilizatorów do tworzyw sztucznych żywice i tworzywa termoplastyczne przemysł energetyczny, petrochemiczny i metalurgiczny
Produkty naftalenopochodne	superplastyfikatory dyspergatory	budownictwo jako środki bazowe do produkcji domieszek do betonu, zapraw produkcji płyt barwienie i produkcja kauczuków syntetycznych

HANDLOWA

Segmenty działalności

HANDEL CHEMIKALIAMI:

P C F

Grupa PCC Rokita nabywa chemikalia od dostawców zewnętrznych celem ich dalszej odsprzedaży.

USŁUGOWA

Segmenty działalności

ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE:

E Z

- wykonawstwa instalacji przemysłowych, głównie dla przemysłu chemicznego, koksowniczego i petrochemicznego,
- obsługi transportowo-spedycyjnej krajowego i międzynarodowego obrotu towarowego ze specjalizacją w przewozach płynnych produktów chemicznych,
- mycia autocystern, usług utrzymania ruchu instalacji produkcyjnych,
- ochrony środowiska (oczyszczanie ścieków przemysłowych, składowanie odpadów poprodukcyjnych),
- produkcji wody przemysłowej i pitnej,
- produkcji i dystrybucji energii elektrycznej, ciepłej oraz sprężonego powietrza.

	Segment sprawozdawczy	2016	2015
Przychody ze sprzedaży produktów		967 087	920 157
Alkalia	Ⓢ	253 524	173 031
Poliole	Ⓟ	541 916	570 639
Naftalenopochodne	Ⓣ	17 995	17 497
Fosforopochodne	Ⓣ	63 072	71 860
Chloroorganiczne	Ⓢ	34 680	40 107
Chlor	Ⓢ	23 112	15 354
Chloropochodne	Ⓢ	21 268	24 759
Pozostałe chemikalia	Ⓟ Ⓢ Ⓣ	11 520	6 910
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów (poliole, chemikalia)	Ⓟ Ⓢ Ⓣ	32 712	33 520
Przychody ze sprzedaży usług	Ⓢ Ⓣ	107 396	95 072
Przychody ze sprzedaży		1 107 194	1 048 749
Przychody według podziału geograficznego		2016	2015
Polska		535 180	471 314
Niemcy		128 620	147 550
Unia Europejska - pozostałe kraje		271 536	341 346
Pozostałe kraje Europy		44 681	31 912
USA		9 038	11 812
Azja		43 611	32 467
Pozostałe obszary		74 528	12 348
Razem		1 107 194	1 048 749

W prezentowanym okresie nie wystąpiły przychody z transakcji z pojedynczym klientem, stanowiące 10 lub więcej procent łącznych przychodów Grupy.

2.4.2 Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i ogólnego zarządu

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia wyrobów gotowych oraz usług poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- odpisy z tytułu utraty wartości majątku trwałego,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- odpisy aktualizujące wartość zapasów.

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy Grupy za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych.

w tys. PLN, o ile nie podano inaczej

	2016	2015
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(58 397)	(51 768)
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	2 329	(2 606)
Koszty świadczeń pracowniczych	(117 157)	(107 332)
Zużycie materiałów i energii	(552 533)	(604 184)
Usługi transportu	(81 953)	(60 377)
Pozostałe usługi obce	(70 977)	(64 279)
Podatki i opłaty	(20 392)	(23 615)
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	(8 360)	(7 976)
Pozostałe koszty	(13 924)	(12 545)
Razem koszty rodzajowe	(921 364)	(934 682)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(29 489)	(28 362)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	11 657	6 683
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku i półproduktów	(3 940)	4 903
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	770	(1 339)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i ogólnego zarządu, w tym:	(942 366)	(952 797)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(796 153)	(825 016)
Koszty sprzedaży	(77 443)	(73 234)
Koszty ogólnego zarządu	(68 770)	(54 547)

NOTA 2.5 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE

2.5.1. Rzeczowe aktywa trwałe

- **Polityka rachunkowości**
- **Weryfikacja okresów użytkowania**
- **Analiza utraty wartości**

34 676 tys. zł

dotacje do aktywów dla Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2016

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o amortyzację oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady na rzeczowe aktywa trwałe podlegają kapitalizacji, jeżeli spełnione są kryteria kapitalizacji. Koszty konserwacji i napraw ujmuje się w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

Okresy amortyzacji ustalane są na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych (w tym znaczących komponentów). Okresy użytkowania są weryfikowane w każdym roku obrotowym.

Cenę nabycia oraz koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego (tj. odsetki oraz różnice kursowe stanowiące korektę kosztu odsetek) zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych (tj. składnika aktywów, którego wytworzenie trwa dłużej niż 12 miesięcy) przy uwzględnieniu istotności projektu dla Grupy.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów, których przeprowadzenie jest niezbędne w celu zapobieżenia wystąpienia usterek oraz których wartość w poszczególnych okresach sprawozdawczych różni się istotnie.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika

aktywów (w tym znaczących komponentów o różnych okresach ekonomicznej użyteczności), wynoszący:

Rodzaj	Okres amortyzacji
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	76-99 lat
Budynki i budowle	5-130 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2-71 lat
Środki transportu	4-71 lat
Składowiska odpadów	okres użytkowania ustalany w oparciu o przewidywany stopień wypełnienia składowiska (na podstawie corocznych pomiarów geodezyjnych stopnia wypełnienia) 1-10 lat
Koszt znaczących przeglądów	okres do następnego przeglądu lub do końca okresu użytkowania danego środka trwałego w zależności od tego, który moment wystąpi wcześniej)
Istotne części zamienne i serwisowe	nie podlegają amortyzacji
Środki trwałe w budowie	nie podlegają amortyzacji
Pozostałe środki trwałe	2-42 lat

W wartości początkowej środków trwałych Grupa ujmuje zdyskontowane koszty rekultywacji składowisk odpadów. Zasady kalkulowania rezerw z tego tytułu zostały przedstawione w Nocie 2.9.

Informacje na temat rzeczowych aktywów trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Grupy przedstawiono w Nocie 2.6.

ISTOTNE SZACUNKI

Na koniec roku obrotowego kluczowe zmiany w zakresie stawek amortyzacyjnych dotyczyły następujących grup środków trwałych

- budynki i budowle;
- maszyny i urządzenia.

Konieczność zmian w tym zakresie była podyktowana zmianą szacunków w odniesieniu do przewidywanego okresu wykorzystania poszczególnych środków trwałych. Wpływ wprowadzonej zmiany to zmniejszenie amortyzacji w danym roku obrotowym o 1 500 tys. zł.

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego aktywa lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jeżeli aktywa nie generują wpływów niezależnie. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną, dokonuje się odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej, tj. wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej.

W razie wystąpienia przesłanek wskazujących na ryzyko utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, w tym przede wszystkim:

- dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej, świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez

dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych;

- wartość bilansowa aktywów netto jednostki sporządzającej sprawozdanie finansowe jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji;
- w ciągu okresu nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla jednostki zmiany o charakterze technologicznym bądź rynkowym;
- dostępne są dowody na to, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie.

Grupa dokonuje szacunków wartości odzyskiwalnej tych rzeczowych aktywów trwałych.

Testy na utratę wartości przeprowadzane są metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych i są oparte na założeniach dotyczących kosztu kapitału, stóp dyskontowych i stóp wzrostu zakładanych dla przepływów pieniężnych po okresie prognoz. Wartości tych wskaźników są szacowane przez Zarząd na bazie najlepszej wiedzy na moment przeprowadzenia testu.

ISTOTNE SZACUNKI

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2016 r. Grupa nie zidentyfikowała przesłanek do przeprowadzenia testów na utratę wartości majątku trwałego na poziomie ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Analiza potencjalnego wykorzystania pojedynczych środków trwałych skutkowałą koniecznością ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości

rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 0,6 mln zł w ciężar kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Wykorzystanie odpisu utworzonego w latach poprzednich wyniosło 2,9 mln i zostało ujęte jako pomniejszenie kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

Tabela ruchów rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
1 stycznia 2016					
Wartość brutto	581 138	828 421	51 321	112 412	1 573 292
Umorzenie	(216 132)	(361 337)	(30 471)	988	(606 952)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(1 126)	(1 939)	(37)	(651)	(3 753)
Wartość księgowa netto	363 880	465 145	20 813	112 749	962 587
Zmiany w 2016 roku					
Rozliczenie Środków trwałych w budowie	32 676	53 048	6 135	(90 736)	1 123
Zakup	422	661	152	125 042	126 277
Leasing finansowy	0	2 559	225	0	2 784
Koszty finansowania zewnętrznego (stopa kapitalizacji 5,62%)	0	0	0	3 515	3 515
Zmniejszenia	(1 199)	3 030	(40)	0	1 791
Amortyzacja	(16 897)	(37 358)	(2 908)	0	(57 163)
Odpisy z tytułu utraty wartości	765	1 728	37	(201)	2 329
Inne zmiany	247	286	(44)	1 106	1 595
Różnice kursowe z przeliczenia	0	27	9	0	36
31 grudnia 2016					
Wartość brutto	609 683	837 893	55 758	152 327	1 655 661
Umorzenie	(229 428)	(348 556)	(31 379)	0	(609 363)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(361)	(210)	0	(852)	(1 423)
Wartość księgowa netto	379 894	489 127	24 379	151 475	1 044 875

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
1 stycznia 2015					
Wartość brutto	515 862	690 322	47 524	205 968	1 459 676
Umorzenie	(201 946)	(347 611)	(28 758)	576	(577 739)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(313)	(306)	0	(527)	(1 146)
Wartość księgowa netto	313 603	342 405	18 766	206 017	880 791
Zmiany w 2015 roku					
Rozliczenie Środków trwałych w budowie	66 925	150 509	3 927	113 033	334 394
Zakup	0	129	537	(221 361)	(220 695)
Leasing finansowy	0	8 580	0	(851)	7 729
Koszty finansowania zewnętrznego (stopa kapitalizacji 6,62%)	0	0	0	8 256	8 256
Zmniejszenia	(514)	(1 455)	0	(515)	(2 484)
Amortyzacja	(15 519)	(33 441)	(2 405)	412	(50 953)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(812)	(1 633)	(37)	(124)	(2 606)
Inne zmiany	197	51	25	7 882	8 155
Różnice kursowe z przeliczenia	0	0	0	0	0
31 grudnia 2015					0
Wartość brutto	581 138	828 421	51 321	112 412	1 573 292
Umorzenie	(216 132)	(361 337)	(30 471)	988	(606 952)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(1 126)	(1 939)	(37)	(651)	(3 753)
Wartość księgowa netto	363 880	465 145	20 813	112 749	962 587

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa realizowała projekty inwestycyjne o wartości bilansowej zaprezentowanej jako środki trwałe w budowie na kwotę łączną 151 475 tys. zł (2015: 112 749 tys. zł), spośród których do najistotniejszych należały:

Projekt inwestycyjny	2016	2015
Rozbudowa instalacji tlenu propylenu	20 822	18 070
Budowa kompresora chloru II	0	9 084
Budowa IV reaktora chlorohydryny	4 361	8 508
Modernizacja elektrofiltra kotła OP-130	0	7 553
Budowa systemu sterowania DCS II ciągu	6 031	6 044
Modernizacja układu odpylania kotłów OR-45	6 628	0
Zabudowa turbozespołu	7 695	0
Budowa stacji kontenerowej	4 457	0
Dostosowanie kotłów do wymogów środowiskowych	3 485	0
Modernizacja instalacji skraplania i odparowania chloru	2 858	0
Budowa instalacji fosforanów	2 664	0
Instalacja produkcyjna polioli i systemów poliuretanowych oraz prepolimerów	29 261	9 084

Na dzień 31 grudnia 2016 r. zobowiązania inwestycyjne, wynikające z zawartych przez Grupę przed dniem bilansowym umów na realizację zadań inwestycyjnych, które będą realizowane w kolejnych okresach sprawozdawczych, wynoszą 40 926 tys. zł (2015: 30 449 tys. zł). Do największych zadań inwestycyjnych, które będą realizowane przez Grupę należą:

Projekt inwestycyjny	2016	2015
Zabudowa turbozespołu przeciwprężnego TG-2	4 564	0
Modernizacja elektrofiltra OP-130	3 825	3 244
Modernizacja chłodni glikolowej	19	3 651
Elektroliza membranowa	372	1 578
Modernizacja instalacji skraplania i odparowania chloru	5 312	1 494
Budowa stacji elektro energetycznej	2 436	2 436
Budowa centralnego laboratorium	5 251	0
Instalacja produkcyjna polioli i systemów poliuretanowych oraz prepolimerów	5 571	0
Modernizacja Instalacji Odsiarczania Spalin	7 039	0

2.5.2. Leasing finansowy

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Aktywa będące przedmiotem leasingu finansowego oraz zobowiązanie z tyt. leasingu ujmowane na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Zobowiązanie z tyt. leasingu wykazywane jest w pozycji Kredyty i pozostałe zadłużenie (Nota 2.6).

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu, o ile przeniesienie prawa własności nie jest pewne.

Pojazdy i maszyny zakwalifikowane jako leasing finansowy

	2016	2015
Wartość początkowa	44 965	43 221
Umorzenie	(10 602)	(8 037)
Wartość księgowa netto	34 363	35 184

Na mocy umów leasingu finansowego Grupa użytkuje głównie cysterny kolejowe oraz samochody ciężarowe, zakwalifikowane do środków transportu. Grupa używa środków transportu na podstawie nieodwołalnych umów leasingu finansowego. Okres leasingu waha się od 2 do 7 lat, a własność aktywów pozostaje w Grupie po zakończeniu okresu leasingu.

Nominalna oraz bieżąca wartość opłat leasingowych

	2016	2015
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych w tym przypadające do zapłaty w okresie:	20 935	24 865
W okresie 1 roku	8 573	7 663
W okresie od 1 do 5 lat	12 266	17 179
Powyżej 5 lat	96	23
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	725	908
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	20 210	23 957
W okresie 1 roku	8 163	7 322
W okresie od 1 do 5 lat	11 955	16 612
Powyżej 5 lat	92	23

2.5.3. Dotacje

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Dotacje ujmuje się w momencie, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Grupa spełni warunki związane z dotacjami oraz, że dotacje będą otrzymane. Dotacje do aktywów są ujmowane w ramach rozliczeń międzyokresowych przychodów, a następnie odpisywane systematycznie w przychody okresu przez szacowany okres użytkowania związanego z nimi składnika aktywów.

Dotacje otrzymane jako zwrot kosztów poniesionych przez Grupę są systematycznie ujmowane jako

Otrzymane dotacje

Na dzień bilansowy Jednostka Dominująca była beneficjentem pomocy rządowej w formie dotacji pieniężnych oraz dotacji w postaci pożyczek na preferencyjnych warunkach do aktywów dla szesnastu projektów inwestycyjnych na kwotę łączną 34 676 tys. zł.

Pozostałe spółki Grupy również pozyskują dotacje rządowe, lecz w niewielkiej skali. Jednostka Dominująca korzystała również z dofinansowania do szkoleń dla pracowników młodocianych oraz z dofinansowań wydatków związanych z ochroną środowiska (pozostałe dotacje).

Kwota pozyskanych w 2016 roku przez spółki Grupy środków wynosi 1 561 tys. zł, w tym dotacje do

przychód w wyniku finansowym w okresach, w których ponoszone są dotowane koszty.

Dotacje pieniężne ujmuje się w wysokości otrzymanych środków. Dotacje niepieniężne (prawa do emisji CO₂) ujmowane są w wartości nominalnej. W przypadku dotacji otrzymanych w formie preferencyjnie oprocentowanych pożyczek, Grupa ujmuje początkowo zobowiązania z tyt. tych pożyczek w wartości godziwej a różnice pomiędzy wartością nominalną a godziwą rozlicza jako dotację zgodnie z zasadami podanymi powyżej.

aktywów 1 136 tys. zł, a do kosztów 425 tys. zł. 8 stycznia 2016 Jednostka Dominująca zwróciła otrzymaną w 2015 roku zaliczkę na dotację w kwocie 584 tys. zł.

Jednostka Dominująca korzysta także ze wsparcia finansowego z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Pomoc polega na udzieleniu Spółce dwóch preferencyjnie oprocentowanych pożyczek, które przeznaczono na modernizację instalacji elektrolizy membranowej (zobowiązania z tyt. pożyczek wykazano w Nocie 2.6.1.). W trakcie 2016 roku Spółka była również stroną umowy preferencyjnie oprocentowanej pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, która została w całości spłacona przez Spółkę w I kwartale 2016 r.

Cel dotacji	2016	2015
"Budowa elektrociepłowni EC-3 celem spełnienia wymogów BAT". Dofinansowanie w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, Działanie 2.4.1	12 850	13 497
Przebudowa istniejącej sieci dystrybucji energii elektrycznej na terenie PCC Rokita S.A. w Brzegu Dolnym", Dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego 2007-2013, Działanie 5.2	7 761	8 025
"Modernizacja sieci elektroenergetycznej na terenie PCC Rokita SA w Brzegu Dolnym". Dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego, Działanie 5.2	3 649	3 785
„Budowa podczyszczalni ścieków przemysłowych zawierających chlorofenole”. Dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Działanie 4.4	3 142	3 353
„Opracowanie i wdrożenie nowej gamy plastyfikatorów fosforoorganicznych opartych na izopropylfenolu”. Dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Działanie 1.4-4.1	2 292	2 415
"Modernizacja działu B+R firmy PCC Rokita SA celem opracowania innowacyjnej technologii wytwarzania polioli" Dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego 2007-2013, , Działanie 1.1.C	284	320
Wykorzystanie kondensatów parowych oraz ługu wypadowego w Wytwórni Tlenku Propylenu w PCC Rokita SA. Dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Działanie 4.2	871	20
Pozostałe dotacje *	4 099	1 736
Razem, w tym:	34 948	33 151
część długoterminowa	33 320	31 634
część krótkoterminowa	1 628	1 517

* W pozycji pozostałe dotacje Spółka ujęła otrzymaną 1 trasę odszkodowania z polisy ubezpieczenie mienia w kwocie 2 500 tys. zł., która przeznaczona będzie na odtworzenie spalanej instalacji produkcyjnej. Otrzymane odszkodowanie będzie systematycznie ujmowane jako przychód w wyniku finansowym przez szacowany okres użytkowania odtworzonej instalacji.

2.5.4. Wartości niematerialne

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W ramach wartości niematerialnych Grupa wykazuje przede wszystkim nabyte koncesje, patenty, licencje, wartość firmy, prawa do emisji CO₂.

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartość początkową wartości firmy ustala się zgodnie z polityką rachunkowości przedstawioną w Nocie 2.3.

Otrzymane prawa do emisji CO₂ stanowiące dotacje niepieniężne ujmowane są początkowo w wartości zerowej, natomiast nabyte prawa do emisji CO₂ ujmowane są w cenie nabycia.

Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne testowane są na utratę wartości zgodnie z polityką przedstawioną w Nocie 2.5.1. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz podlega corocznie testowi na utratę wartości na ostatni dzień roku.

Koszty prac badawczych są odpisywane w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli spełnione są kryteria ich kapitalizacji (w szczególności można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane).

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Składniki wartości niematerialnych podlegają amortyzacji metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika, wynoszący:

Typ	Okres
Patenty i licencje	3-31 lat
Koszty prac rozwojowych	6-15 lat
Oprogramowanie komputerowe	5-15 lat
Prawa do emisji CO ₂	Rozliczenie w związku ze zużyciem
Wartość firmy	Nie podlega amortyzacji

ISTOTNE SZACUNKI

Test na utratę wartości dot. wartości firmy

Zgodnie z MSR 36 na dzień kończący okres sprawozdawczy dokonywane są coroczne testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została przypisana wartość firmy.

W bieżącym okresie przeprowadzono testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWŚP), do których przypisano wartość firmy w łącznej wartości 14,4 mln zł, z tego:

- PCC Prodex Sp. z o.o. – 13,8 mln zł – wartość firmy powstała w wyniku rozliczenia nabycia PCC Prodex Sp. z o.o. i została przypisana do jednostki generującej przepływy pieniężne (produkcja systemów poliuretanowych), która pokrywa się z działalnością PCC Prodex Sp. z o.o.
- PCC Autochem Sp. z o.o. – 0,6 mln zł – wartość firmy powstała w wyniku rozliczenia nabycia dodatkowych udziałów w jednostce stowarzyszonej PCC Autochem Sp. z o.o., skutkującego wystąpieniem kontroli i została przypisana do jednostki generującej przepływy pieniężne (usługi)

w tys. PLN, o ile nie podano inaczej

transportowe), która pokrywa się z działalnością PCC Autochem Sp. z o.o. Na potrzeby oszacowania wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących środki pieniężne, dokonano oszacowania ich wartości użytkowej, na podstawie prognozy przepływów pieniężnych zawartych w zatwierdzonych planach finansowych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, wykorzystując

podejście dochodowe, tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej rozsądnie uzasadnione zmiany w założeniach, na których oparto szacunek wartości użytkowej ww. ośrodków generujących przepływy pieniężne, nie spowodowały sytuacji, w której wartość księgowa OWŚP byłaby wyższa od wartości użytkowej.

OWŚP, do którego alokowano wartość firmy	2016		2015	
	PCC Prodex Sp. z o.o.	PCC Autochem Sp. z o.o.	PCC Prodex Sp. z o.o.	PCC Autochem Sp. z o.o.
Segment operacyjny	Poliuretany	Pozostała działalność	Poliuretany	Pozostała działalność
Bilansowa wartości firmy	13 796	576	13 796	576
Wartość odzyskiwalna	59 507	79 450	206 400	128 620
Okres objęty szczegółowymi prognozami (budżet)	5 lat	5 lat	5 lat	5 lat
Kluczowe założenie w okresie prognoz	założono stabilną sytuację gospodarczą zgodną z obecnymi prognozami rynkowymi oraz racjonalne działania Spółki w celu optymalizacji wyniku finansowego w perspektywie długoterminowej zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Spółki na dzień bilansowy	założono stabilną sytuację gospodarczą zgodną z obecnymi prognozami rynkowymi oraz racjonalne działania Spółki w celu optymalizacji wyniku finansowego w perspektywie długoterminowej zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Spółki na dzień bilansowy	założono stabilną sytuację gospodarczą zgodną z obecnymi prognozami rynkowymi oraz racjonalne działania Spółki w celu optymalizacji wyniku finansowego w perspektywie długoterminowej zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Spółki na dzień bilansowy	założono stabilną sytuację gospodarczą zgodną z obecnymi prognozami rynkowymi oraz racjonalne działania Spółki w celu optymalizacji wyniku finansowego w perspektywie długoterminowej zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Spółki na dzień bilansowy
Podstawa ustalenia wartości przypisanej do kluczowych założeń	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa
Stopa wzrostu poza okresem prognoz	0	0	0	0
Stopa dyskonta przed opodatkowaniem	9	6,9	6,6	7,1
Rezultat testu	Nie stwierdzono utraty wartości	Nie stwierdzono utraty wartości	Nie stwierdzono utraty wartości	Nie stwierdzono utraty wartości

Podstawową przyczyną spadku wartości odzyskiwalnej 2016/2015 w obydwu spółkach jest zmiana założeń w zakresie prognoz przyszłych przepływów pieniężnych.

Tabela ruchów wartości niematerialnych

	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty i licencje	Prawa do emisji CO2	Inne wartości niematerialne	Razem
1 stycznia 2016					
Wartość brutto	14 372	13 467	3 534	5 156	36 529
Umorzenie	0	(5 205)	0	(1 463)	(6 668)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	(3 527)	(387)	(3 914)
Wartość księgowa netto	14 372	8 262	7	3 306	25 947
Zmiany w 2016 roku					
Rozliczenie Inwestycji	0	414	401	129	944
Zakup	0	0	0	1 401	1 401
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
Amortyzacja	0	(731)	(3 533)	(2 421)	(6 684)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	3 526	0	3 527
Inne zmiany	0	104	0	0	103
Nabycie lub połączenie jednostek gospodarczych	0	0	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia	0	0	0	13	12
31 grudnia 2016					
Wartość brutto	14 372	13 968	400	4 390	33 130
Umorzenie	0	(5 919)	0	(1 575)	(7 494)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0	(387)	(387)
Wartość księgowa netto	14 372	8 049	400	2 428	25 249

	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty i licencje	Prawa do emisji CO2	Inne wartości niematerialne	Razem
1 stycznia 2015					
Wartość brutto	14 372	12 267	9 165	6 363	42 167
Umorzenie	0	(5 633)	0	(1 513)	(7 146)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	(9 138)	(387)	(9 525)
Wartość księgowa netto	14 372	6 634	27	4 463	25 496
Zmiany w 2015 roku					
Rozliczenie Inwestycji	0	2 338	0	98	2 436
Zakup	0	0	0	7 788	7 788
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
Amortyzacja	0	(672)	(5 632)	(9 280)	(15 584)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	5 612	0	5 612
Inne zmiany	0	(38)	0	237	199
Nabycie lub połączenie jednostek gospodarczych	0	0	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia	0	0	0	0	0
31 grudnia 2015					
Wartość brutto	14 372	13 467	3 534	5 156	36 529
Umorzenie	0	(5 205)	0	(1 463)	(6 668)
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	(3 527)	(387)	(3 914)
Wartość księgowa netto	14 372	8 262	7	3 306	25 947

Prawa do emisji CO2

Jednostce Dominującej na lata rozliczeniowe 2013-2020 będzie przysługiwało 481 973 szt. uprawnień EUA – praw do emisji CO2. Dodatkowo Jednostka Dominująca może otrzymać przydział warunkowy, uzależniony od realizacji zgłoszonych i zatwierdzonych planów inwestycyjnych. Jeśli dane zadanie nie zostanie zakończone to uprawnienia należy zwrócić. Przydział dokonywany jest w następnym roku po uzyskaniu przez Jednostkę Dominującą zatwierdzenia sprawozdania rocznego przez Ministerstwo Środowiska zgłoszonego zadania.

Biorąc pod uwagę zapotrzebowanie PCC Rokita SA na prawa do emisji CO2, ilość przyznawanych uprawnień będzie niewystarczająca, co determinować będzie w najbliższych latach konieczność nabywania uprawnień na rynku w celu corocznego umorzenia. Wpłyne to negatywnie na efektywność ekonomiczną Jednostki Dominującej, jednak na dzień zatwierdzenia

sprawozdania finansowego nie jest możliwe określenie wielkości tego wpływu na wyniki Jednostki Dominującej w przyszłości.

Informacje na temat rezerw na prawa do emisji CO2 przedstawiono w Nocie 2.9.

Spółka szacuje, że umorzenie uprawnień wyniesie za rok 2016 182 566 szt. Weryfikacja sprawozdania rocznego za rok 2016 nastąpi w pierwszym kwartale 2017 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość rynkowa jednego uprawnienia EUA wyniosła 29,02 zł przeliczona kursem z dnia 31 grudnia 2016 roku (co odpowiada 6,56 EUR).

Ilość uprawnień do emisji CO2, wykorzystanie uprawnień oraz wielkość nadwyżki za okresy rozliczeniowe 2008-2016 przedstawia się następująco:

Okres rozliczeniowy	Liczba przyznanych praw do emisji	Liczba zakupionych praw do emisji	Liczba umorzonych praw do emisji*	Liczba sprzedanych praw do emisji	Nadwyżka/Niedobór
2008-2011	1 275 915	248 933	414 330	639 371	471 147
2012	169 010	35 556	138 133	35 556	502 024
2013	0	29 000	153 173	0	377 851
2014	150 511	14 453	151 174	0	391 641
2015	73 272	0	173 034	0	291 879
2016	63 287	20 000	164 656	0	210 510
Razem	1 731 995	347 942	1 194 500	674 927	210 510

(*) rok umorzenia

NOTA 2.6 ZADŁUŻENIE Z TYTU. WYEMITOWANYCH OBLIGACJI, KREDYTÓW ORAZ POZOSTAŁEGO ZADŁUŻENIA

- **Obligacje, kredyty i pozostałe zadłużenie**
- **Koszty finansowe**
- **Zabezpieczenie spłaty zobowiązań**
- **Środki pieniężne**

2.6.1. Obligacje, kredyty i pozostałe zadłużenie

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji, kredytów i pozostałego zadłużenia są ujmowane początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne związane z uzyskaniem finansowania. Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wycenia się w zamortyzowanym koszcie przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Grupa wykorzystuje posiadane zadłużenia z tytułu pożyczek jako instrument zabezpieczający przyszłe przepływy pieniężne z tytułu przychodów ze sprzedaży w zakresie ryzyka kursowego. Zobowiązania z tytułu pożyczki nie występują na dzień bilansowy w pasywach Spółki (zostały spłacone w roku 2012).

Rachunkowość zabezpieczeń

Celem stosowania rachunkowości zabezpieczeń jest ograniczenie zmienności wyniku netto Grupy, wynikającej z okresowych zmian wyceny transakcji zabezpieczających poszczególne ryzyka rynkowe, na które narażona jest Grupa. Instrumentami zabezpieczającymi są pożyczki w walucie obcej.

Wyznaczane zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych transakcji sprzedaży. Plany sprzedaży

sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na dany okres. Grupa ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia tych transakcji jako bardzo wysokie.

Grupa może korzystać z naturalnych zabezpieczeń ryzyka walutowego poprzez zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń w stosunku do kredytów denominowanych w walutach obcych, wyznaczając je jako pozycje zabezpieczające przed ryzykiem kursu walutowego związanego z przyszłymi przychodami ze sprzedaży denominowanych w tych samych walutach.

Wynik transakcji, jako zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne, ujmowany jest w pozostałych całkowitych dochodach, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do wyniku finansowego jako pozostałe przychody i koszty operacyjne. Instrumenty pochodne są ujmowane jako zabezpieczające do momentu, kiedy instrument wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany, zrealizowany, bądź decyzją Grupy nie będzie już dużej wykorzystywany jako zabezpieczenie.

Obligacje wyemitowane przez Grupę

W roku 2016 nastąpił wykup obligacji o wartości nominalnej 25 000 tys. zł (2015: 20000 tys. zł). Obligacje wyemitowane przez Grupę o wartości nominalnej 100 zł każda denominowane są w PLN, a okresy odsetkowe wynoszą 3 miesiące. Obligacje są emitowane jako obligacje niezabezpieczone. Jednostka dominująca ma prawo do wcześniejszego wykupu obligacji zgodnie z decyzją Zarządu jednostki emitującej po cenie ustalonej przez Zarząd. Obligacje wyemitowane przez Grupę na dzień 31 grudnia 2016 przedstawia poniższa tabela. Głównym celem, na który są wykorzystywane środki pochodzące z emisji obligacji jest finansowanie ogólnych potrzeb korporacyjnych, których podstawowym celem jest osiągnięcie zysku.

83 772 tys. złWartość obligacji wyemitowanych w 2016 roku
(2015: 20 000 tys. zł)

Emitent	Data emisji obligacji	Wartość emisji (tys. zł)	Oprocentowanie w bieżącym okresie odsetkowym
PCC Rokita SA	17 listopada 2016	13 772	5,00%
PCC Rokita SA	11 sierpnia 2016	25 000	5,00%
PCC Rokita SA	11 maja 2016	20 000	5,00%
PCC Rokita SA	27 kwietnia 2016	25 000	5,00%
PCC Rokita SA	25 czerwca 2015	20 000	5,00%
PCC Rokita SA	15 października 2014	25 000	5,50%
PCC Rokita SA	17 kwietnia 2014	22 000	5,50%
PCC Autochem Sp. z o.o.	5 marca 2014	3 000	6,80%
PCC Rokita SA	28 maja 2013	25 000	6,80%

Obligacje	2016	2015
Część długoterminowa	149 331	94 319
Część krótkoterminowa	28 189	28 106
Razem zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	177 520	122 425

W 2016 roku Spółki Grupy Kapitałowej korzystały również z zewnętrznych źródeł finansowania w formie długoterminowych kredytów inwestycyjnych, długoterminowych kredytów obrotowych, krótkoterminowych kredytów w rachunku bieżącym oraz pożyczek inwestycyjnych. Dodatkowo Spółka była stroną umów leasingu finansowego oraz faktoringu dla wybranych należności z tytułu dostaw i usług.

Kredyty i pozostałe zadłużenie	2016	2015
Kredyty bankowe	100 462	97 489
Pożyczki	72 888	95 881
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	12 047	16 635
Razem kredyty i pozostałe zadłużenie długoterminowe	185 397	210 005
Kredyty w rachunku bieżącym	6 783	10 229
Kredyty bankowe	21 781	17 625
Pożyczki	15 594	18 453
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	8 163	7 322
Razem kredyty i pozostałe zadłużenie krótkoterminowe	52 321	53 629

Oprocentowanie kredytów oparte jest na zmiennej stopie procentowej WIBOR powiększonej o marżę. Oprocentowanie pożyczek oparte jest na stałej stopie procentowej.

w tys. PLN, o ile nie podano inaczej

	Waluta	2016		2015	
		Saldo w walucie (tys.)	Saldo w PLN (tys.)	Saldo w walucie (tys.)	Saldo w PLN (tys.)
Struktura walutowa zadłużenia					
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PLN	0	6 625	0	6 034
Kredyty inwestycyjne	PLN	0	122 243	0	115 113
Kredyty w rachunku bieżącym	PLN	0	6 783	0	10 229
Pożyczki inwestycyjne	PLN	0	83 394	0	113 720
		0	0	0	0
Zadłużenie w walucie obcej					
Pożyczka	EUR	1 150	5 088	144	614
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	EUR	3 071	13 585	4 206	17 924
Razem kredyty i pozostałe zadłużenie			237 718		263 634

Umowy o kredyty bankowe (saldo na dzień 31 grudnia 2016 129 026 tys. zł) zawierają kowenanty finansowe. Jednostka Dominująca, jak i jednostki zależne terminowo wywiązywały się ze spłaty zaciągniętych zobowiązań. W zakresie postanowień umów kredytowych dwie spółki zależne nie wywiązały się z utrzymania kowenantów finansowych na ustalonym poziomie. Przekroczenie kowenantów jest obecnie przedmiotem negocjacji z bankami finansującymi. Negocjacje dotyczą zmiany warunków finansowania.

Ze zobowiązaniami z tytułu obligacji, kredytów i innego zadłużenia wiąże się ryzyko stopy procentowej, walutowe oraz ryzyko płynności. Dalsze informacje na temat zarządzania tymi ryzykami oraz informacje na temat wartości godziwej zobowiązań przedstawiono w Nocie 2.8.

Grupa posiada następujące limity w ramach podpisanych umów kredytowych, pożyczek, akredytyw i gwarancji (niepomniejszone o wykorzystanie na dzień bilansowy):

	2016	2015
Otwarte linie kredytowe niepomniejszone o wykorzystanie	62 112	62 000
Akredytywy	9 400	9 400

2.6.2 Koszty finansowe

Szczegóły dotyczące instrumentów pochodnych zaprezentowano w Nocie 2.8.1.

	2016	2015
Koszty z tytułu odsetek	(13 721)	(8 536)
- kredyty i pożyczki otrzymane	(8 006)	(4 920)
- obligacje wyemitowane	(5 100)	(2 849)
- leasing finansowy	(615)	(767)
Pozostałe	1 904	(3 046)
Zmiany wysokości zobowiązań i rezerw długoterminowych wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania	3 229	(1 521)
Prowizje i opłaty	(273)	(991)
Straty z tytułu różnic kursowych	(561)	(135)
Opłaty administracyjne i emisyjne	(604)	(400)
Zyski z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych	157	0
swapy odsetkowe: zabezpieczenia przepływów pieniężnych	157	0
Pozostałe koszty finansowe	(44)	0
Razem koszty finansowe	(11 817)	(11 582)

2.6.3 Zabezpieczenie spłaty zobowiązań Grupy

Spółki Grupy Kapitałowej ustanowiły na rzecz swoich kredytodawców i pożyczkodawców zewnętrznych następujące rodzaje zabezpieczeń:

Nazwa zabezpieczenia	Charakterystyka zabezpieczenia	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie	Wartość zabezpieczenia na dzień bilansowy
Weksle własne in blanco	Zgodnie z wystawionymi deklaracjami wekslowymi wierzyciel, w przypadku niedotrzymania warunków umowy ma prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą zadłużeniu, łącznie z odsetkami oraz kosztami postępowania sądowego. Płatność z tytułu weksla jest wymagalna w ciągu 7 dni od dnia zawiadomienia Spółki. Najjistotniejszą pozycję zobowiązań zabezpieczonych weksłami stanowią umowy dofinansowania.	-	-
Hipoteki na nieruchomościach	Część obowiązujących na dzień bilansowy umów o kredyty i pożyczki inwestycyjne jest zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach Grupy.	215 910	117 426
Zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych	<ul style="list-style-type: none"> · mienie ruchome Centralnej Oczyszczalni Ścieków · mienie ruchome i prawa wchodzące w skład Wytwórni Chloru i Ługu Sodowego oraz Wytwórni Chlorobenzenu · mienie ruchome kompleksu energetycznego · zastaw rejestrowy na zapasach Spółki PCC Apakor Sp. z o.o. 	8 331 208 482 69 654 3 000	3 018 66 091 24 139 1 022

2.6.4 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się głównie ze środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz depozytów bankowych o terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia. Środki pieniężne wycenia się w kwocie nominalnej powiększonej o odsetki.

Wolne środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych inwestowane są w formie lokat terminowych oraz overnight.

Środki pieniężne w banku i w kasie są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

	2016	2015
Środki pieniężne w banku i w kasie	43 578	83 002
Lokaty krótkoterminowe	57 813	132
Razem	101 391	83 134

	2016 Saldo przeliczone na PLN	2015 Saldo przeliczone na PLN
Środki w walucie funkcjonalnej spółek Grupy		
PLN	101 298	83 068
EUR	93	66
Struktura walutowa		
PLN	63 969	52 440
EUR	35 315	26 784
USD	2 106	3 905
GBP	1	5
Razem	101 391	83 134

7,0%

ŚRODKI PIENIĘŻNE W STRUKTURZE AKTYWÓW

NOTA 2.7 KAPITAŁ OBROTOWY

2.7.1. Zapasy

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższego od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

W przypadku materiałów przeznaczonych do produkcji, odpisu do aktualnej ceny sprzedaży netto nie dokonuje się, jeżeli w odniesieniu do wyrobów gotowych, do wytworzenia których będą zużyte, nie stwierdzono utraty wartości.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty wytworzenia oraz inne koszty poniesione w celu doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, ceł importowych i pozostałych podatków (inne niż te możliwe do odzyskania w okresie późniejszym przez Grupę od urzędów skarbowych) oraz kosztów transportu, załadunku, wyładunku oraz innych

kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania towarów i materiałów. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się upusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje.

Koszt wytworzenia obejmuje bezpośrednie koszty wytworzenia (wartość zużytych materiałów bezpośrednich, robocizną bezpośrednią) oraz narzut pośrednich kosztów produkcji ustalonych przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych.

Wyceny rozchodów dokonuje się:

- w przypadku materiałów – wg ceny średnioważonej,
- w przypadku towarów – wg ceny średnioważonej,
- w przypadku wyrobów gotowych – wg średnioważonego rzeczywistego kosztu.

ISTOTNE SZACUNKI

Odpis z tytułu utraty wartości

Na dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika zapasów.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania oraz uwzględnienia braku rotacji danego zapasu.

Odpisy na zapasy są tworzone są zgodnie z szacunkami Zarządu dotyczącymi przyszłej możliwości wykorzystania ich składników w oparciu o przedziały wiekowania na podstawie poniższych kryteriów, które zostały opracowane przez Zarząd z uwzględnieniem historycznych tendencji w zakresie rotacji zapasów:

Okres braku rotacji	Wysokość odpisu
od 6 do 12 miesięcy	10%
od 1 roku do 2 lat	50%
dłużej niż 2 lata	100%

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ustalone wg powyższych zasad mogą podlegać odmiennej ocenie w przypadku posiadania przez Zarząd wiarygodnych informacji, z których może wynikać, że doszło do dodatkowej utraty wartości lub utrata wartości nie nastąpiła.

Odpisy aktualizujące są ujmowane w wyniku finansowym, jako koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów jest ujmowane jako korekta kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

	2016	2015
Materiały	36 472	39 235
Towary	625	351
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	28 186	31 527
Wyroby gotowe	4 421	5 112
Zapasy (brutto)	69 704	76 225
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	4 500	5 270
Zapasy (netto)	65 204	70 955

Zgodnie z umową kredytową zawartą z Raiffeisen Bank Polska za zapasach ustanowiono zabezpieczenie w formie zastawu rejestrowego. Maksymalna kwota zabezpieczenia 3 000 tys. zł

Świadectwa efektywności energetycznej (białe certyfikaty)

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Międzynarodowe Standardy Rachunkowości nie zawierają specyficznej regulacji odnoszącej się do zagadnienia białych certyfikatów, dlatego też Spółka zgodnie z par. 10 MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” przyjęła następujące zasady:

- otrzymane nieodpłatnie świadectwa efektywności energetycznej przeznaczone do dalszej odsprzedaży ujmowane są jako zapas i wyceniane w cenie nabycia równej zeru.
- przychody ze sprzedaży certyfikatów rozpoznawane są w momencie ich sprzedaży oraz ujmowane w ramach pozostałych przychodów operacyjnych.

Przy wyborze wyżej opisanej polityki Spółka kierowała się następującymi przesłankami:

- w odniesieniu do realizacji zadania modernizacyjnego, Spółka podjęła działania inwestycyjne znacznie wcześniej (2008 rok) niż później ustalony program pomocy rządowej (2011 rok). II etap inwestycji, realizowany w latach 2013-2015 stanowił kontynuację działań zapoczątkowanych w 2008 roku i podyktowany był zaostrzającymi się przepisami środowiskowymi, koniecznością obniżenia kosztów produkcji i zwiększenia zdolności produkcyjnych. Decyzje o uruchomieniu finansowania inwestycji oraz podejmowane działania nie były zatem zależne od wsparcia instytucji rządowych. Treść ekonomiczna zdarzenia ma w tym kontekście w ocenie Zarządu charakter nadzwyczajnej gratyfikacji, którą Spółka otrzymała w wyniku kluczowych działań podejmowanych niezależnie od udziału Spółki w programie białych certyfikatów.
- przyjęcie wyceny certyfikatów w wartości

nominalnej na moment początkowego ujęcia jest także zbieżne z zasadami MSR 37 odnoszącymi się do aktywów warunkowych. Według tych zasad Spółka rozpoznaje przychody na dzień ich osiągnięcia, spełniając warunek “uzyskania niewątpliwych przychodów”. Tym samym dokonując pierwotnej wyceny otrzymanych certyfikatów w wartości nominalnej Zarząd kieruje się zasadą ostrożnej wyceny, nie ujmując przychodów na dzień otrzymania certyfikatów, lecz na moment ich sprzedaży.

- ponadto otrzymanie białych certyfikatów nie jest bezpośrednio uzależnione od wartości poniesionych nakładów i wybudowania określonych aktywów trwałych. Zasadniczym warunkiem ich otrzymania jest natomiast zrealizowanie celu programu białych certyfikatów, tj. poprawa efektywności energetycznej poprzez zmniejszenie zużycia energii względem zużycia poprzedzającego zrealizowanie określonego przedsięwzięcia. Nie jest nim natomiast poniesienie nakładów, które następnie byłyby kompensowane poprzez otrzymane białe certyfikaty.
- zgodnie z par. 44 MSR 38 składnik aktywów niematerialnych nabyty nieodpłatnie w drodze dotacji rządowych może być wyceniany według wartości godziwej lub w wartości nominalnej (tj. przypadku Spółki w wartości zerowej).
- System białych certyfikatów w Polsce jest stosunkowo nowym zagadnieniem a liczba podmiotów w Polsce i zagranicą, które zmuszone były przyjąć określone rozwiązania w polityce rachunkowości jest mocno ograniczona, w związku z czym praktyka rynkowa jest w trakcie wypracowywania i uzależniona od specyfiki działalności podmiotów, które otrzymały certyfikaty.

Spółka w związku z przeprowadzeniem zadania modernizacyjnego skutkującego m.in. zwiększeniem efektywności energetycznej w dniu 5 lipca 2016 r. otrzymała nieodpłatnie świadectwa efektywności energetycznej (białe certyfikaty) w ilości 43 496,000 toe na zrealizowane w latach 2008-2015 przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej. Ilość oraz wartość bilansową świadectw efektywności energetycznej przedstawia poniższa tabela.

	Ilość (w toe)	Wartość
Stan na 1 stycznia 2016	0	0
Zmiany w ciągu okresu	520	25
Nieodpłatne otrzymanie	43 496	0
Zakup	25	25
Sprzedaż	(43 001)	0
Stan na 31 grudnia 2016	520	25

2.7.2. Należności od odbiorców

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Należności od odbiorców oraz pozostałe należności finansowe wycenia się na moment początkowego ujęcia według wartości godziwej, a na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. W przypadku należności krótkoterminowych o terminie płatności do 360 dni wycena ta odpowiada kwocie należnej do zapłaty pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Grupa klasyfikuje należności od odbiorców oraz pozostałe należności w ramach kategorii instrumentów finansowych jako pożyczki i należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie odpisu ujmuje się jako korektę pozostałych kosztów operacyjnych lub jako pozostałe przychody operacyjne.

Grupa posiada należności z tytułu dostaw objęte umową faktoringu. Grupa nie zatrzymuje znaczących ryzyk i korzyści, lecz zatrzymała kontrolę nad tymi aktywami, dokonując przy tym ubezpieczenia znacznej większości należności od odbiorców.

ISTOTNE SZACUNKI

Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych.

W szczególności odpisów aktualizujących należności dokonuje się w odniesieniu do należności, których termin wymagalności upłynął:

Okres braku spłaty	Wysokość odpisu
90 do 150 dni	50% wartości należności nieobjętych gwarancją lub innym ubezpieczeniem
powyżej 150 dni	100 % wartości należności nieobjętych gwarancją lub innym ubezpieczeniem

Należności od odbiorców ogółem

Należności rozliczane w ramach faktoringu

Należności od odbiorców (brutto)

Odpis aktualizujący wartość należności

Należności od odbiorców (netto), w tym

W walucie funkcjonalnej spółek Grupy

PLN

EUR

Struktura walutowa

PLN

EUR

USD

CHF

	2016	2015
Należności od odbiorców ogółem	134 671	121 981
Należności rozliczane w ramach faktoringu	(8 214)	(19 529)
Należności od odbiorców (brutto)	126 457	102 452
Odpis aktualizujący wartość należności	(5 654)	(11 064)
Należności od odbiorców (netto), w tym	120 803	91 388
W walucie funkcjonalnej spółek Grupy		
PLN	120 070	91 068
EUR	733	320
Struktura walutowa		
PLN	56 362	60 289
EUR	71 892	56 759
USD	6 390	4 933
CHF	27	0

Należności, które utraciły wartość (brutto)

Odpis

Należności, które utraciły wartość (netto)

Należności, które nie są przeterminowane ani nie utraciły wartości

Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości - wg okresu przeterminowania

Do 3 miesięcy

Od 3 do 6 miesięcy

Powyżej 6 miesięcy

Razem należności

	2016	2015
Należności, które utraciły wartość (brutto)	5 653	11 063
Odpis	(5 653)	(11 063)
Należności, które utraciły wartość (netto)	0	0
Należności, które nie są przeterminowane ani nie utraciły wartości	99 853	81 954
Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości - wg okresu przeterminowania		
Do 3 miesięcy	16 721	9 331
Od 3 do 6 miesięcy	961	31
Powyżej 6 miesięcy	3 268	72
Razem należności	20 950	9 434

Z należnościami wiąże się ryzyko walutowe oraz kredytowe. Zarządzenia ryzykiem oraz informacje na temat wartości godziwej opisano w Nocie 2.8.

2.7.3. Pozostałe należności

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Pozostałe należności ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty. Szczegóły dotyczące

instrumentów pochodnych zaprezentowano w Nocie 2.8.1.

	2016	2015
Bieżący podatek dochodowy	160	696
Należności budżetowe poza bieżącym podatkiem dochodowym	7 769	9 697
Pozostałe należności	7 929	10 393

2.7.4. Zobowiązania wobec dostawców

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zobowiązania wobec dostawców wycenia się na moment początkowego ujęcia w wartości godziwej a na każdy dzień bilansowy wycenia się

w zamortyzowanym koszcie przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

	2016	2015
Zobowiązania wobec dostawców, w tym	143 134	135 636
PLN	142 674	135 106
EUR	460	530
Struktura walutowa		
PLN	83 874	76 338
EUR	56 611	56 718
USD	2 605	2 428
GBP	27	20
CHF	0	102
CNY	17	3
TRY	0	27

Ze zobowiązaniami wobec dostawców wiąże się ryzyko walutowe oraz na ryzyko płynności. Zarządzenia ryzykiem oraz informacje na temat wartości godziwej przedstawiono w Nocie 2.8.

2.7.5. Pozostałe zobowiązania

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W tej pozycji wykazywane są zarówno zobowiązania finansowe (w tym w szczególności zobowiązania inwestycyjne) jak i niefinansowe (w tym w szczególności zobowiązania podatkowe, inne zobowiązania budżetowe, zaliczki na poczet dostaw których rozliczenie nastąpi poprzez dostawę) oraz pozostałe.

Pozostałe zobowiązania finansowe wycenia się na moment początkowego ujęcia w wartości godziwej a na każdy dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Pozostałe zobowiązania niefinansowe wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty.

	2016	2015
Bieżący podatek dochodowy	14 057	4 509
Pozostałe zobowiązania budżetowe	14 238	9 905
Ubezpieczenia majątkowe	1 682	1 493
Zobowiązania inwestycyjne	29 729	16 086
Zaliczki otrzymane na dostawy	1 061	570
Pozostałe zobowiązania	1 867	2 032
- zobowiązania z tytułu niewypłaconych dywidend	44	63
- wycena pożyczki do wartości godziwej	867	1 297
- fundusz specjalny	956	671
Pozostałe zobowiązania, w tym	62 634	34 595
- krótkoterminowe	62 077	33 675
- długoterminowe	557	920

Ze zobowiązaniami finansowymi wiąże się ryzyko walutowe oraz na ryzyko płynności. Zarządzenia ryzykiem oraz informacje na temat wartości godziwej przedstawiono w Nocie 2.8 Szczegóły dotyczące instrumentów pochodnych zaprezentowano w Nocie 2.8.1.

NOTA 2.8 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM RYNKOWYM, KREDYTOWYM, PŁYNNOŚCIĄ I KAPITAŁEM

2.8.1. Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Klasyfikacja aktywów i zobowiązań Grupy do kategorii wg MSR 39

2016	Poziom hierarchii wartości godziwej	Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39			Wartość godziwa
			Pożyczki i należności	Aktywa dostępne do sprzedaży	Zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie	
Pozostałe aktywa długoterminowe (Inwestycje w pozostałych jednostkach)	*	6	0	6	0	6
AKTYWA						
Pozostałe aktywa (obligacje)	1	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa (Instrument pochodny IRS)	2	359	359	0	0	359
Pozostałe aktywa finansowe	*	61 230	61 230	0	0	61 230
Należności od odbiorców	*	120 803	120 803	0	0	120 803
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	*	101 391	101 391	0	0	101 391
Razem		283 789	283 783	6	0	283 789
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	1	177 520	0	0	177 520	178 746
PASYWA						
Kredyty i pozostałe zadłużenie	*	149 236	0	0	149 236	149 236
Kredyty i pozostałe zadłużenie (pożyczki o stałym oprocentowaniu)	3	88 482	0	0	88 482	87 109
Zobowiązania wobec dostawców	*	143 134	0	0	143 134	143 134
Pozostałe zobowiązania	*	33 783	0	0	33 783	33 783
Razem		592 155	0	0	592 155	592 008

2015	Poziom hierarchii wartości godziwej	Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39			Wartość godziwa	
			Pożyczki i należności	Aktywa dostępne do sprzedaży	Zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
	Pozostałe aktywa długoterminowe (Inwestycje w pozostałych jednostkach)	*	6	0	6	0	6
AKTYWA	Pozostałe aktywa (obligacje)	1	554	554	0	0	551
	Pozostałe aktywa (Instrument pochodny IRS)	2	0	0	0	0	0
	Pozostałe aktywa finansowe	*	12 128	12 128	0	0	12 128
	Należności od odbiorców	*	91 388	91 388	0	0	91 388
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	*	83 134	83 134	0	0	83 134
	Razem		187 210	187 204	6	0	187 207
	Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	1	122 425	0	0	122 425	124 801
PASYWA	Kredyty i pozostałe zadłużenie	*	173 885	0	0	173 885	173 885
	Kredyty i pozostałe zadłużenie (pożyczki o stałym oprocentowaniu)	3	89 749	0	0	89 749	90 866
	Zobowiązania wobec dostawców	*	135 636	0	0	135 636	135 636
	Pozostałe zobowiązania	*	19 261	0	0	19 261	19 261
	Razem		540 956	0	0	540 956	544 449

* Przyjmuje się, że wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej, dlatego Spółka nie zastosowała żadnych technik do wyceny tych pozycji.

Pozostałe kategorie instrumentów finansowych nie wystąpiły w Spółce w okresie bieżącym ani w okresie porównywalnym.

Objaśnienie poziomu hierarchii wartości godziwej

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, które wyceniane są w wartości godziwej, hierarchicznie, zgodnie z trzema głównymi poziomami wyceny według wartości godziwej odzwierciedlającymi podstawę przyjętą do wyceny każdego z instrumentów.

Hierarchia wartości godziwej kształtuje się następująco:

POZIOM 1	Ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań (np. notowane akcje i obligacje).
POZIOM 2	Ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach)
POZIOM 3	Ceny nie pochodzące z aktywnych rynków.

Grupa posiada instrumenty finansowe wyceniane w sprawozdaniu finansowym do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 września 2015 r. Instrumenty pochodne wykorzystywane przez Grupę zostały zakwalifikowane do poziomu 2 wartości godziwej.

Cele i zasady zarządzania ryzykiem

RYZYSKO STOPY PROCENTOWEJ

Segmenty narażone na ryzyko

Poziom ryzyka

N S W

P C F E Z

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym narażona jest na wzrost kosztów finansowania w przypadku wzrostu stóp procentowych. Ponadto Grupa lokuje wolne środki pieniężne w inwestycje o zmiennej stopie, co powoduje narażenie na zmniejszenie zysków z inwestycji w sytuacji spadku stóp procentowych. Grupa posiada również zobowiązania z tyt. Obligacji i pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska oraz należności z tyt. pożyczek, które oprocentowane są według stopy stałej. Posiadane przez Grupę zobowiązania oparte o stałą stopę procentową wyceniane są w zamortyzowanym koszcie. Z uwagi na zmiany stóp procentowych zobowiązania te są narażone na zmiany wartości godziwej z tytułu zmiany stóp procentowych. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w dalszej części tego rozdziału.	Grupa posiadała w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko). W minionych okresach zaobserwowano nieznaczne wahania stóp procentowych, nie przewiduje się gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych.	Ze względu na konieczność zabezpieczenia stóp procentowych związanych z zaciągniętym kredytem oprocentowanym zmienną stopą procentową, Spółka zdecydowała się zastosować strategię zabezpieczającą w postaci Swapa procentowego IRS na kwotę 65 113 tys zł, rozliczanego rocznie do 31 grudnia 2025 roku. Wpływ instrumentu pochodnego na pozycje sprawozdania z wyniku finansowego oraz na sprawozdanie z całkowitych dochodów przedstawiono poniżej. Niezależnie od obowiązującej sytuacji Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.

W prezentowanych okresach brak wpływu rachunkowości zabezpieczeń na pozycje sprawozdania z wyniku finansowego oraz na sprawozdanie z całkowitych dochodów.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej.

	2016			2015		
	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne
Aktywa						
Należności od odbiorców	120 803	120 803	0	91 388	91 388	0
Pozostałe aktywa	49 855	49 496	359	3 185	3 185	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	101 391	409	100 982	83 134	379	82 755
Razem	272 049	170 708	101 341	177 707	94 952	82 755
	2016			2015		
	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne	Razem wartość bilansowa	Oprocentowanie stałe	Oprocentowanie zmienne
Zobowiązania						
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	177 520	177 520	0	122 425	122 425	0
Kredyty i pozostałe zadłużenie	237 718	88 482	149 236	263 634	90 362	173 272
Zobowiązania wobec dostawców	143 134	143 134	0	135 636	135 636	0
Pozostałe zobowiązania	31 455	31 455	0	17 641	17 641	0
Razem	589 827	440 591	149 236	539 336	366 064	173 272

RYZYKO PŁYNNOŚCI

Segmenty narażone na ryzyko

Poziom ryzyka

N Ś W

Ⓟ Ⓞ Ⓣ ⓔ Ⓟ

Opis ryzyka

Grupa definiuje ryzyko płynności jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia.

Ocena Zarządu

W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej, znaczna wartość środków pieniężnych na dzień bilansowy, dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Grupy powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako średnie.

Zarządzanie ryzykiem

Dział finansowy Grupy monitoruje kroczące prognozy wymogów dotyczących płynności właściwych dla Grupy w celu zagwarantowania, że posiada ona wystarczające środki pieniężne dla zaspokojenia potrzeb operacyjnych przy jednoczesnym utrzymaniu wystarczającej rezerwy.

Poniższa tabela zawiera niedyskontowane przepływy pieniężne wynikające ze zobowiązań finansowych Grupy według umownych terminów płatności:

2016	Niedyskontowane umowne kwoty według terminów wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem	Wartość bilansowa
	do 1 roku	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	37 141	61 402	53 024	62 439	214 006	177 520
Kredyty i pozostałe zadłużenie	59 433	78 443	55 753	74 204	267 833	237 718
Zobowiązania wobec dostawców	143 134	0	0	0	143 134	143 134
Pozostałe zobowiązania	63 902	0	0	0	63 902	62 634
Razem	303 610	139 845	108 777	136 643	688 875	621 006

2015	Niedyskontowane umowne kwoty według terminów wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem	Wartość bilansowa
	do 1 roku	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	34 132	35 277	69 925	0	139 334	122 425
Kredyty i pozostałe zadłużenie	61 749	96 736	52 056	91 421	301 962	263 634
Zobowiązania wobec dostawców	135 636	0	0	0	135 636	135 636
Pozostałe zobowiązania	34 595	0	0	0	34 595	34 595
Razem	266 112	132 013	121 981	91 421	611 527	556 290

RYZIKO WALUTOWE

Segmenty narażone na ryzyko

Poziom ryzyka

N Ś W

P C F E Z

Opis ryzyka	Ocena Zarządu	Zarządzanie ryzykiem
Znaczna część sprzedaży Grupy jest związana ze sprzedażą eksportową. Duża część przychodów krajowych jest także realizowana w walutach obcych, dodatkowo Grupa dokonuje zakupów materiałów do produkcji na rynkach zagranicznych. Ponadto Grupa posiada pożyczki, depozyty i lokaty w walucie obcej. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu EUR i USD. Ekspozycja na ryzyko związane z innymi, niż wymienione, walutami nie jest istotna.	Wszelkie niekorzystne zmiany kursów walut obcych, w których Grupa dokonuje rozliczeń lub płatności mogą niekorzystnie wpłynąć na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy. Deprecjacja złotówki zwiększa całkowitą wartość osiągniętych przez Spółkę przychodów oraz rentowność działalności operacyjnej. Na datę bilansową Grupa nie była stroną żadnych czynnych transakcji opcyjnych.	Grupa ogranicza wpływ ryzyka walutowego, dokonuje zarówno zakupów materiałów w walutach obcych jak i sprzedaży na rynkach zagranicznych, dokonując naturalnego hedgingu. Jednocześnie Spółka zaciągała w latach poprzednich pożyczki w walucie EUR jako zabezpieczenie przyszłych przychodów w tej walucie. Spółka spłaciła pożyczki w 2012 roku. Efektywna wartość zabezpieczenia ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w innych dochodach całkowitych na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 12 506 tys. zł.

RYZIKO CEN SUROWCÓW**Segmenty narażone na ryzyko**

N S W

Poziom ryzyka

P C F E Z

Opis ryzyka

Grupa Kapitałowa PCC Rokita jest przede wszystkim producentem chemikaliów, których ceny są silnie uzależnione od cen surowców, z których część podlega dużej zmienności wynikającej m. in. z cykliczności koniunktury w gospodarce światowej. W szczególności dotyczy to produktów opartych na bazie petrochemikaliów, na które popyt ulega silnym wahaniom, co rzutuje na ceny, a ostatecznie wpływa na wyniki finansowe Grupy. W prezentowanych okresach działalność Grupy PCC Rokita podlegała ryzyku cenowemu w przypadku takich surowców jak np.: propylen, tlenek propylenu, tlenek etylenu, benzen, węgiel kamienny.

Ocena Zarządu

Grupa PCC Rokita nie może zapewnić, iż w przyszłości ceny wykorzystywanych przez Grupę surowców nie wzrosną do poziomów, które spowodują wzrost cen produktów Grupy a przez to ograniczenie ich sprzedaży. Grupa PCC Rokita nie jest w stanie wykluczyć sytuacji, w której będzie pozyskiwała surowce po cenach wyższych niż konkurenci. Grupa nie może również zapewnić, że w każdej sytuacji będzie w stanie przenieść wzrost cen surowców na odbiorców swoich produktów.

Zarządzanie ryzykiem

W celu ograniczenia wpływu zmian cen surowców na wyniki, Grupa prowadzi działania zmierzające do dywersyfikacji źródeł dostaw strategicznych surowców.

RYZIKO KREDYTOWE**Segmenty narażone na ryzyko**

N S W

Poziom ryzyka

P C F E Z

Opis ryzyka

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się dłużników Grupy Kapitałowej ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe Grupy związane jest przede wszystkim z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów.

Ocena Zarządu

Zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego gdyż Grupa posiada wielu odbiorców. Udział 5 największych sald należności od odbiorców w ogóle należności od odbiorców na dzień bilansowy wyniósł 13 % (na dzień 31 grudnia 2015 wyniósł 18 %). Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami pochodnymi i innymi inwestycjami uznaje się za nieistotne, ponieważ Grupa zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej. W okresie sprawozdawczym nie przekroczone limitów kredytowych i kierownictwo nie przewiduje strat z tytułu niewywiązania się kontrahentów ze zobowiązań.

Zarządzanie ryzykiem

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe wynosi 126 457 tys. zł na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 (102 452 tys. zł na 31 grudnia 2015) i zostało oszacowane jako wartość bilansowa należności od odbiorców. Ryzykiem kredytowym zarządza się na szczeblu całej Grupy poza ryzykiem związanym z saldami należności. Każda jednostka odpowiedzialna jest za zarządzanie i przeanalizowanie ryzyka kredytowego nowego klienta zanim zaferowane mu zostaną standardowe warunki płatności i dostawy. Na dzień 31 grudnia 2016 roku 65 % należności od odbiorców Grupy jest objętych ubezpieczeniem limitu kupieckiego (na dzień 31 grudnia 2015 roku: 70 %)

WPEŁYW ZMIAN RYZYKA RYNKOWEGO

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Grupa oszacowała następująco:

- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN, USD, EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego PLN/USD, PLN/EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana w zakresie ryzyka cenowego (związanego z cenami produktów i surowców).

Poniżej przedstawione wartości ustalone zostały na bazie danych bilansowych. Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Grupę nie uwzględnia wpływu opodatkowania:

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w tys. PLN	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe*	
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
		+ 100 pb w PLN/USD/EUR	- 100 pb w PLN/USD/EUR	10%	-10%	10%	-10%
2016							
AKTYWA	283 424	985	(985)	11 725	(11 725)	0	0
Należności od odbiorców	120 803	0	0	7 758	(7 758)	0	0
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	61 230	0	0	235	(235)	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	101 391	985	(985)	3 733	(3 733)	0	0
ZOBOWIĄZANIA	621 007	(973)	973	(7 312)	7 312	0	0
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	177 520	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pozostałe zadłużenie	237 718	(973)	973	(1 358)	1 358	0	0
Zobowiązania wobec dostawców	143 134	0	0	(5 909)	5 909	0	0
Pozostałe zobowiązania	62 636	0	0	(45)	45	0	0

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w tys. PLN	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe*	
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
		+ 100 pb w PLN/USD/EUR	- 100 pb w PLN/USD/EUR	10%	-10%	10%	-10%
2015							
AKTYWA	186 656	828	(828)	9 238	(9 238)	0	0
Należności od odbiorców	91 388	0	0	6 169	(6 169)	0	0
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	12 134	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	83 134	828	(828)	3 069	(3 069)	0	0
ZOBOWIĄZANIA	556 291	(1 733)	1 733	(1 854)	1 854	0	0
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	122 425	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pozostałe zadłużenie	263 634	(1 733)	1 733	(1 854)	1 854	0	0
Zobowiązania wobec dostawców	135 636	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	34 595	0	0	0	0	0	0

Poziom koncentracji okresowo wolnych środków pieniężnych z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych dokonanej przez wyspecjalizowane Agencje ratingowe (Fitch i Moody's).

	2016	2015
Najwyższy*	1%	13%
Wysoki	15%	42%
Średniowysoki	38%	7%
Średni	45%	38%
Nieokreślony	1%	0%
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	100%	100%

*Poziom Najwyższy - rating od AAA do AA-
 Poziom Wysoki - rating od A+ do A-
 Poziom Średniowysoki - BBB+ do BBB-
 Średni - BB+ do BB-

Na dzień 31 grudnia 2016 r. maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do wysokości środków ulokowanych przez Grupę wyniósł 45% (według stanu na dzień 31 grudnia 2015 w. 42%).

OCENA KONCENTRACJI RYZYKA KREDYTOWEGO W GRUPIE

Koncentracja branżowa	Spółki Grupy Kapitałowej działają w różnych sektorach gospodarki, m.in. chemia, budownictwo, transport, produkcja przemysłowa, energetyka. W związku z tym w przypadku większości spółek Grupy Kapitałowej, pod względem branżowym, nie dochodzi do koncentracji ryzyka kredytowego.
Koncentracja odbiorców	Na dzień 31 grudnia 2016r. saldo należności od 5 największych odbiorców stanowi 13% salda należności od odbiorców (2015 r: 18%) natomiast saldo zobowiązań od 5 największych dostawców stanowi 31% salda zobowiązań wobec dostawców (2015 r: 43%). Ocenia się, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, jak również stosowane zabezpieczenia występuje niski stopień ryzyka kredytowego.
Koncentracja geograficzna	Spółki Grupy Kapitałowej od wielu lat współpracują z dużą liczbą klientów i dostawców, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności i zobowiązań.

2.8.2. Kapitały

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Kapitał akcyjny ujmowany jest w wysokości wykazywanej w statucie oraz Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym dla Jednostki Dominującej. Akcje własne Jednostki Dominującej pomniejszają wartość kapitału własnego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Na pozostałe całkowite dochody składają się różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych oraz zyski i straty aktuarialne z wyceny

świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia po pomniejszeniu o efekt podatku odroczonego oraz wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających.

Zyski zatrzymane stanowią sumę zysku roku bieżącego oraz zakumulowanych zysków z lat poprzednich, które nie zostały wypłacone w formie dywidendy, ale zostały przekazane na powiększenie kapitału zapasowego lub są niepodzielone.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz na moment podpisania niniejszego Sprawozdania finansowego struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej była następująca:

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji w zł	Wartość akcji w zł	% posiadanego o kapitału	% posiadanych praw głosu
PCC SE	Duisburg (Niemcy)	16 708 972	1	16 708 972	84,16	89,44
Pozostali akcjonariusze	GPW w Warszawie	3 144 328	1	3 144 328	15,84	10,56
		19 853 300		19 853 300		

Kapitał akcyjny składa się z 9 926 651 sztuk akcji uprzywilejowanych co do głosu na WZA (2 głosy na akcje) – akcje serii A1, A2, A3, A4, A5, oraz z 9 926 649 sztuk akcji zwykłych bez uprzywilejowania – akcje serii B oraz C. Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

Dywidenda

W dniu 20 kwietnia 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za 2015 rok. Zgodnie z uchwałą, zysk netto za rok obrotowy 2015 w kwocie 89 116 tys. zł został przeznaczony na:

- wypłatę dywidendy w kwocie 88 943 tys. zł (4,48 zł na jedną akcję),
- na podwyższenie kapitału zapasowego w kwocie 173 tys. zł,

Termin wypłaty dywidendy określono na 13 maja 2016 roku i wypłacono zgodnie z terminem określonym w uchwale.

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji Zarząd Spółkinie podjął uchwały w sprawie propozycji podziału zysku za rok 2016.

Zyski zatrzymane

	2016	2015
Przekazane na kapitał zapasowy ponad limit KSH	381 344	370 623
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	202 715	84 751
Nadwyżka z emisji akcji	50 113	50 113
Pozostałe zyski zatrzymane	74 388	89 300
Razem zyski zatrzymane	708 560	594 787

Pozostałe całkowite dochody

	2016	2015
Wpływ wyceny instrumentów zabezpieczających	(12 506)	(12 506)
Zyski i straty aktuarialne	(427)	(283)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	(133)	(32)
Razem pozostałe całkowite dochody	(13 066)	(12 821)

Zarządzanie kapitałem

Głównym założeniem polityki Grupy PCC Rokita w zakresie zarządzania kapitałami jest zapewnienie silnej bazy kapitałowej, umożliwiającej poszczególnym spółkom jak i całej Grupie Kapitałowej stabilny rozwój przy zapewnieniu dbałości o interesy beneficjentów wewnętrznych i zewnętrznych.

Grupa systematycznie monitoruje wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań. Celem Grupy jest osiągnięcie wskaźnika rentowności kapitału na poziomie satysfakcjonującym akcjonariuszy. W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Grupy dotyczącej zarządzania kapitałami.

W latach prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu wskaźniki rentowności kapitału i relacji kapitału

własnego do zobowiązań kształtowały się odpowiednio na następujących poziomach:

Nazwa wskaźnika	2016	2015
Rentowności kapitałów własnych*	28,3%	14,1%
Relacja kapitału własnego do zobowiązań**	98,5%	90,2%

* - zysk netto Grupy do wartości kapitałów własnych Grupy na dzień bilansowy

** - stosunek wartości kapitałów własnych Grupy do wartości zobowiązań na dzień bilansowy

NOTA 2.9 REZERWY

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Główną pozycją w ramach rezerw jest rezerwa na koszty rekultywacji składowisk odpadów po zakończeniu ich eksploatacji. Ponadto Grupa tworzy rezerwy na koszty rabaty i prowizje od sprzedaży, uzyskanie praw do emisji CO2 i świadectw pochodzenia energii oraz pozostałe rezerwy.

Rezerwa na koszty rekultywacji

Rezerwa na koszty rekultywacji składowisk odpadów po zakończeniu ich eksploatacji tworzona jest w związku z obowiązkiem ich likwidacji wynikającym z Ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku.

Wysokość tej rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przewidywanych kosztów przeprowadzenia prac rekultywacyjnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto, odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Koszt rekultywacji 1 h jest różny w zależności od rodzaju

składowanych w nim odpadów i oszacowany zgodnie z najlepszą wiedzą Grupy.

Na moment początkowego ujęcia, rezerwa na koszty rekultywacji jest ujmowana w wartości początkowej właściwych rzeczowych aktywów trwałych.

Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów rekultywacyjnych podlegają okresowym aktualizacjom przez pracowników Grupy, mających wiedzę i doświadczenie w tym zakresie i są akceptowane przez Zarząd. Corocznie jest weryfikowana wielkość rezerw zgodnie z aktualnymi założeniami w zakresie stopy dyskonta, poziomu finansowania kapitałem dłużnym, wielkości wykorzystania składowisk oraz przewidywanym okresem ich wykorzystania.

Zmiana stopy dyskonta lub szacowanego kosztu likwidacji, wpływająca na zmniejszenie rezerwy, koryguje wartość środka trwałego, którego dotyczy, chyba, że przekracza wartość bilansową środka trwałego (wówczas nadwyżka ujmowana jest w pozostałych przychodach operacyjnych). Różnica wynikająca z odwracania dyskonta wpływa na koszty finansowe.

ISTOTNE SZACUNKI

Poniżej przedstawiono informacje na temat obiektów podlegających likwidacji oraz założeń przyjętych do oszacowania wysokości rezerwy na koszty usunięcia obiektu i rekultywacji terenu.

Objekt	Kwtery T	Kwtery W	Kwtery P	Kwtery suche	Kwtery odpadów niebezpiecznych
Okres, w którym będzie dokonywana rekultywacja	2017-2026	2020-2029	2017-2021	2019	2026-2029
Metoda	Zdyskontowane przepływy pieniężne				
Stan rezerwy na 31 grudnia 2016 - długoterminowa	7 190	10 874	465	401	1 319
Stan rezerwy na 31 grudnia 2016 - krótkoterminowa	6 745	18 503	476	4 772	1 702
Główne założenia i wartości przypisane do głównych założeń					
Powierzchnia (ha)	7	1 000	300	800	1 000
Koszt (/ha)	2	1	1	1	1
Stopa dyskonta	8,6%	8,6%	8,6%	8,6%	8,6%
Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2016					
Wzrost (tys. zł) przy spadku stopy dyskonta o 1 p.p.	311	663	15	11	142
Spadek (tys. zł) przy wzroście stopy dyskonta o 1 p.p.	(293)	(615)	(14)	(11)	(127)

Rezerwa na prawa do emisji CO2 i prawa majątkowe do świadectw pochodzenia energii

Główną pozycją w ramach rezerw jest rezerwa naorawa majątkowe do świadectw pochodzenia energii. Ponadto Spółka tworzy rezerwy na koszty reklamacji, uzyskanie praw do emisji CO2 i świadectw pochodzenia energii oraz pozostałe rezerwy.

Rezerwa na rabaty i prowizje od sprzedaży

Grupa sprzedając wyroby gotowe i towary, przede wszystkim w obszarze chemicznym, udziela bonusów w oparciu o obrót poszczególnych odbiorców. Realizacja bonusu następuje, w zależności od ustaleń umownych, jako kompensata bądź rozliczenie pieniężne. Dla nierozliczonych na dzień bilansowy bonusów Grupa

zawija rezerwę na rabaty od sprzedaży w oparciu o ustalenia umowne i szacowany obrót na podstawie dotychczasowego doświadczenia. Utworzona rezerwa pomniejsza przychody ze sprzedaży.

Dodatkowo Grupa tworzy rezerwy na prowizje od sprzedaży które ujmowane są w kosztach sprzedaży.

Pozostałe rezerwy

W pozycji pozostałych rezerw Spółka wykazuje przede wszystkim rezerwy na sprawy sądowe, koszty wyburzenia bądź likwidacji majątku.

Ruchy na rezerwach w poszczególnych okresach wykazują poniższe tabele:

	Rezerwa na koszty rekultywacji	Rezerwa na uzyskanie praw OZE	Rezerwa na prowizje i rabaty od sprzedaży	Pozostałe rezerwy	Razem
1 stycznia 2016	32 198	5 587	7 625	720	46 130
Utworzenie w ciężar wyniku finansowego	0	5 175	7 746	677	13 597
Korekta wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych	(383)	0	0	0	(383)
Wykorzystanie	(883)	(5 587)	(7 625)	(300)	(14 370)
Rozwiązanie	(10 684)	0	0	(62)	(10 770)
31 grudnia 2016	20 248	5 175	7 746	1 035	34 204
Krótkoterminowe	529	5 175	7 746	1 035	14 485
Długoterminowe	19 719	0	0	0	19 719

	Rezerwa na koszty rekultywacji	Rezerwa na uzyskanie praw OZE	Rezerwa na koszty reklamacji	Pozostałe rezerwy	Razem
1 stycznia 2015	29 105	10 384	8 303	498	48 290
Utworzenie w ciężar wyniku finansowego	1 520	5 587	7 625	300	15 032
Korekta wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych	1 702	0	0	0	1 702
Wykorzystanie	(129)	(10 384)	(8 303)	0	(18 816)
Rozwiązanie	0	0	0	(78)	(78)
31 grudnia 2015	32 198	5 587	7 625	720	46 130
Krótkoterminowe	2 863	5 587	7 625	720	16 795
Długoterminowe	29 335	0	0	0	29 335

NOTA 2.10 POZOSTAŁE NOTY

2.10.1 Pozostałe aktywa długoterminowe

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W ramach pozostałych aktywów długoterminowych Grupa wykazuje przede wszystkim inwestycje w spółkach zależnych (niekonsolidowane ze względu na nieistotność i ujmowane według kosztu), obligacje oraz inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności, inwestycje w jednostce stowarzyszonej są ujmowane według ceny nabycia powiększonej lub pomniejszonej o późniejsze zmiany udziału Jednostki Dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu

utrąty wartości. Udział w wyniku finansowym jednostki stowarzyszonej ujmuje się w wyniku finansowym Grupy. W przypadku zmiany ujętej bezpośrednio w kapitale własnym jednostki stowarzyszonej, zmiana wartości inwestycji w jednostki stowarzyszone wynikająca ze zmiany udziałów w aktywach netto tej jednostki drugostronnie ujmowana jest w wyniku finansowym w pozycji udział w zyskach lub stratach jednostek stowarzyszonych.

Obligacje

Obligacje ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu.

	2016	2015
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	557	557
Inwestycje w jednostkach zależnych (niekonsolidowanych ze względu na nieistotność)	12 578	9 272
Obligacje podmiotów powiązanych	0	549
Inne	6	6
- Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	6	6
Pozostałe aktywa długoterminowe	13 141	10 384

1 stycznia 2016	Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych	Akcje i udziały w pozostałych jednostkach
Wartość według ceny nabycia	557	9 591
Odpisy aktualizujące	0	(313)
Wartość księgowa netto 1 stycznia 2016	557	9 278
Zmiany w roku 2016	0	3 306
- nabycie akcji, udziałów	0	3 353
- zmiany odpisów	0	(47)
31 grudnia 2016		
Wartość według ceny nabycia	557	12 944
Odpisy aktualizujące	0	(360)
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2016	557	12 584

W 2016 roku miały miejsce następujące zmiany w portfelu posiadanych udziałów:

- objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zależnej PCC Therm Sp. z o.o. Wartość transakcji 450 tys. zł,
- objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zależnej PCC PAckaging Sp. z o.o. Wartość transakcji 1 700 tys. zł,

- objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zależnej PCC distripark Sp. z o.o. Wartość transakcji 1 200 tys. zł,
- nabycie 50 % udziałów w nowo utworzonej spółce Elpis Sp. z o.o. na kwotę 3 tys. zł.

1 stycznia 2015	Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych	Akcje i udziały w pozostałych jednostkach
Wartość według ceny nabycia	0	9 849
Odpisy aktualizujące	0	(1 200)
Wartość księgowa netto 1 stycznia 2015	0	8 649
Zmiany w roku 2015	557	629
- nabycie akcji, udziałów	0	802
- sprzedaż akcji udziałów	557	(1)
- włączenie do konsolidacji spółki PCC Prodex GmbH	0	(106)
- likwidacja spółki	0	(953)
- zmiany odpisów	0	887
31 grudnia 2015		
Wartość według ceny nabycia	557	9 591
Odpisy aktualizujące	0	(313)
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2015	557	9 278

15 stycznia 2015 roku Jednostka Dominująca zbyła do spółki powiązanej PCC EXOL SA 100 % udziałów w spółce Tensis Sp. z o.o. Wartość transakcji wyniosła 4 mln zł.

W 2015 roku Jednostka Dominująca nabyła 50% udziałów w nowoutworzonej spółce IRPC_PCC Co Ltd z siedzibą w Bangkoku (Tajlandia) na kwotę 557 tys. zł. Spółka jest w trakcie organizacji. Na dzień 31 grudnia 2016 roku zaklasyfikowano jednostkę jako jednostkę stowarzyszoną.

2.10.2 Pozostałe aktywa krótkoterminowe

ZASADY RACHUNKOŚCI

W ramach pozostałych aktywów krótkoterminowych Grupa wykazuje przede wszystkim bony dłużne, obligacje, rozliczenia międzyokresowe czynne, oraz zaliczki na aktywa niefinansowe.

Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do spółki korzyści ekonomicznych. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu.

Obligacje i bony

Obligacje i bony ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu.

Zaliczki na środki trwałe, wartości niematerialne i zapasy

Zaliczki, których rozliczenie nastąpi poprzez fizyczną dostawę aktywów niefinansowych, wykazuje się w wysokości kwoty zapłaconej.

	2016	2015
Bony dłużne i obligacje zakupione od podmiotów powiązanych	43 728	1 397
Rozliczenia międzyokresowe czynne	5 972	4 381
Zaliczki na środki trwałe	3 889	2 026
Zaliczki na wartości niematerialne	1 276	1 180
Zaliczki na zapasy	51	200
Pozostałe należności finansowe	5 768	1 787
Pozostałe należności niefinansowe	187	321
Aktywa zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży	0	841
Instrumenty pochodne z tytułu zabezpieczenia stopy procentowej	359	0
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	61 230	12 133

W rachunku przepływów pieniężnych transakcje zakupu i sprzedaży bonów dłużnych zostały zaprezentowane netto w ramach przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej w pozycji „Obrót aktywami finansowymi”.

W kwocie netto zostały zaprezentowane także transakcje udzielenia pożyczek jednostkom powiązanym oraz spłat tych pożyczek. W trakcie roku obrotowego kwota wydatków z tytułu udzielonych

pożyczek wyniosła 3 533 tys. PLN, natomiast kwota wpływów z tytułu spłat pożyczek przez jednostki powiązane wyniosła 320 tys. PLN (w 2015 roku odpowiednio: 5 130 tys. PLN i 5 830 tys. PLN).

Kwota wydatków z tytułu zakupu bonów dłużnych wyniosła 115 302 tys. PLN, natomiast kwota wpływów z tytułu wykupu bonów dłużnych przez jednostki powiązane wyniosła 54 716 tys. PLN (w 2015 roku odpowiednio: 100 781 tys. PLN i 101 021 tys. PLN).

2.10.3 Zobowiązania z tyt. świadczeń pracowniczych

ZASADY RACHUNKOŚCI

Zobowiązania z tyt. świadczeń pracowniczych

W ramach zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych wykazywane są: zobowiązania z tytułu określonych świadczeń po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne), świadczenia z tyt. premii, niewykorzystanych urlopów oraz niewypłacone, należne pracownikom wynagrodzenia.

Spółki Grupy wypłacają świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych. Wysokość zobowiązań z tytułu tych świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego dla spółek Grupy przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych

	2016	2015
Koszty wynagrodzeń	(95 526)	(87 097)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(16 477)	(15 402)
Koszty innych świadczeń pracowniczych	(5 154)	(4 833)
Razem koszty świadczeń pracowniczych	(117 157)	(107 332)

	2016	2015
Niewypłacone premie	13 740	10 364
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	4 757	4 365
Zaległe urlopy	1 288	1 380
Odprawy emerytalno-rentowe	1 168	922
Razem zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych, w tym	20 953	17 031
Krótkoterminowe	19 928	16 243
Długoterminowe	1 025	788

w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmują się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały. Pozostałe koszty ujmują się w wyniku finansowym.

Ponadto, Grupa tworzy fundusz socjalny i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej spółek Grupy, pożyczek udzielonych ich pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Dla celów sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowych jednostek konsolidowanych dokonano kompensacji aktywów Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

Wpływ zmian wskaźników na saldo zobowiązań Jednostki Dominującej:

	2016	2015
wzrost stopy dyskonta o 0,25%	(11)	(7)
obniżenie stopy dyskonta o 0,25%	11	8
wzrost o 0,25% wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	11	8
obniżenie o 0,25% wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	(11)	(8)

Środki zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	2016	2015
Pożyczki udzielone pracownikom	206	323
Środki pieniężne	282	769
Zobowiązania z tytułu ZFŚS	(343)	(450)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	1 522	1 094

2.10.4 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej, w tym przede wszystkim różnice kursowe związane z zakupem lub sprzedażą, Spółka ujmuje w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych.

Pozostałe różnice kursowe, niezwiązane z działalnością operacyjną, wykazywane są po spersaldowaniu w ramach pozycji Koszty Finansowe. Ujawnienia z tego tytułu przedstawiono w Nocie 2.6.2.

	2016	2015
Koszty i przychody z tytułu odsetek	636	1 294
- bony i obligacje zakupione	438	830
- pozostałe	198	464
- odsetki od należności	142	245
- odsetki od zobowiązań	(104)	(88)
- odsetki z lokat	295	314
- odsetki rachunki bieżące	0	0
- odsetki pożyczki udzielone	23	81
- odsetki od faktoringu	(101)	(91)
- odsetki pozostałe	(56)	3
Pozostałe	68 832	5 612
Przychód z tytułu zrzeczenia się roszczeń z umowy (*)	2 800	3 600
Przychód z tytułu zbycia białych certyfikatów	40 936	0
Dywidendy otrzymane	0	0
Otrzymane dotacje	1 935	1 538
Koszty operacji bankowych	(482)	(357)
Zwrot podatków	6 944	629
Odszkodowania, kary, grzywny	5 976	1 376
Otrzymane kary i odszkodowania(***)	6 154	1 584
Zapłacone kary i odszkodowania	(178)	(207)
Zysk/strata na zbyciu i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(1 264)	248
Zyski /straty z tytułu różnic kursowych netto z działalności operacyjnej	740	(450)
Opisy aktualizujące wartość należności od odbiorców	2 254	(1 789)
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych	(1 284)	(1 564)
Odpisy należności i roszczeń nieściągalnych, przedawnionych i umorzonych	(917)	(1 118)
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych	4 455	893
Przychody z tyt. udzielonych poręczeń	2 423	962
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	6 570	(145)
Zysk/strata ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	0	274
Zysk/strata na likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	(47)	0
Darowizny przekazane	(260)	(202)
Różnice inwentaryzacyjne	(714)	28
Rozwiązanie rezerwy na rekultywację	7 455	0
Pozostałe	136	(244)
Razem pozostałe przychody i koszty operacyjne	69 468	6 906

(*) W 2015 roku Jednostka Dominująca podpisała porozumienie z wykonawcą inwestycji, na mocy którego zrzekła się określonych roszczeń i zwolniła wykonawcę z niektórych obowiązków gwarancyjnych za wynagrodzenie w wysokości 3 600 tys. zł.

(**) Jednostka Dominująca na podstawie złożonego wniosku o stwierdzenie nadpłaty otrzymała w roku 2016 zwrot podatku akcyzowego od energii elektrycznej, która nie została zużyta, lecz stanowiła stratę w instalacji wewnątrzzakładowej Spółki za lata 2010-2015 w wysokości

1.208 tys. zł. Różnocześnie na podstawie otrzymanej w 2016 roku pozytywnej decyzji stwierdzającej nadpłatę w podatku od nieruchomości za lata 2008-2015 Spółka otrzymała 5 300 tys. zł.

(***) Jednostka Dominująca w 2016 roku ujęła w przychodach operacyjnych odszkodowanie w kwocie 5 000 tys. zł z polisy Utraty Zysku jako pokrycie strat związanych z utratą zysku w wyniku przestoju produkcji w związku z pożarem instalacji produkcji chlorobenzenu

2.10.5 Leasing operacyjny

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego.

W umowach w których Grupa jest leasingobiorcą opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego

ujmowane są jako koszty w wyniku finansowym metodą liniową przez okres trwania leasingu.

W umowach w których Grupa jest leasingodawcą opłaty leasingowe ujmowane są jako przychód liniowo w okresie trwania leasingu.

Jednostka Dominująca wynajmuje innym podmiotom pomieszczenia biurowe i gospodarcze oraz sprzęt specjalistyczny. Większość umów została podpisana na czas nieokreślony. Umowy te spełniają kryterium leasingu operacyjnego..

	2016	2015
W okresie 1 roku	564	499
W okresie od 1 roku do 5 lat	62	0
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	626	499

Spółki Grupy Kapitałowej użytkują na mocy leasingu operacyjnego następujące aktywa:

- samochody osobowe,
- cysterny do przewozu chemikaliów,
- zbiorniki wykorzystywane do składowania chemikaliów,
- pomieszczenia biurowe i gospodarcze.

	2016	2015
W okresie 1 roku	1 645	1 429
W okresie od 1 do 5 lat	114	168
Powyżej 5 lat	0	0
Wartość minimalnych opłat leasingowych	1 759	1 597

2.10.6 Podatek dochodowy bieżący i odroczony

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Podatek odroczony

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany, a zobowiązania rozliczone, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie na dzień bilansowy.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstają w wyniku dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstają w wyniku ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową oraz niewykorzystanych strat podatkowych i niewykorzystanych ulg podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się jedynie wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo wypracowania w przyszłości dochodu do opodatkowania w takiej wysokości, aby pozwoliło to na potrącenie różnic przejściowych, wykorzystanie strat podatkowych lub rozliczenie ulg podatkowych.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy Spółki Grupy:

- posiadają możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat ujmowanych kwot,
- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności w kwocie netto, lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczać zobowiązania.

Jednostka Dominująca oraz spółka zależna PCC PU Sp. z o.o. prowadzą działalność na terenie specjalnych stref ekonomicznych. W związku

z działalnością w strefie na każdy dzień bilansowy Grupa analizuje, czy jest zasadne ujęcie aktywa z tytułu niewykorzystanej ulgi podatkowej oraz w jakim zakresie. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niewykorzystanej ulgi podatkowej ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że spółki osiągną przyszły dochód do opodatkowania, który będzie można pomniejszyć o kwotę ulgi lub posiada wystarczające dodatnie różnice przejściowe, które spowodują pojawienie się dodatkowych kwot do opodatkowania. Grupa na podstawie historycznych doświadczeń uznaje za prawdopodobne szacowane wyniki podatkowe w ciągu kolejnego roku obrotowego.

ISTOTNE SZACUNKI

Po przeprowadzonej analizie na dzień 31 grudnia 2016 r. Zarząd stwierdził, że w okresie obowiązywania zezwolenia strefowego, tj. do dnia 31 grudnia 2026 r. nie można jednoznacznie stwierdzić, że PCC Rokita SA i PCC PU Sp. z o.o. osiągną dochody podatkowe umożliwiające wykorzystanie pełnej kwoty ulgi podatkowej. Z tego względu na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota aktywa z tytułu niewykorzystanej ulgi podatkowej wyniosła 9 793 tys. zł.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach spółek Grupy Kapitałowej. Spółki Grupy Kapitałowej ujęły w księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku

dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągną zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Spółki Grupy Kapitałowej, które historycznie generowały straty i których projekcje finansowe nie przewidują osiągnięcia zysku do opodatkowania umożliwiającego potrącenie ujemnych różnic przejściowych, rozpoznają w swoich księgach aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości krótkoterminowych różnic przejściowych szacowanych do realizacji w kolejnym roku obrotowym.

	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	Niewykorzystane straty podatkowe		Niewykorzystane ulgi - PCC Rokita SA		Niewykorzystane ulgi - PCC PU Sp. z o.o.	
Kwota, od której ujęto podatek odroczone	1 100	108	9 793	9 722	0	0
Kwota, od której nie ujęto podatku odroczonego	7 666	3 439	35 450	47 973	12 559	1 723
Okres upływu prawa do kwot, od których nie ujęto podatku odroczonego	2021 rok	2020 rok	2026 rok	2026 rok	2026 rok	2026 rok

W efekcie przeprowadzonej analizy poziomów dochodów podatkowych osiąganych przez Jednostkę Dominującą i spółki zależne Grupy Kapitałowej Zarząd stwierdził, że każda racjonalna zmiana dochodu podatkowego tych jednostek nie skutkowałaby koniecznością zmniejszenia aktywa z tytułu podatku odroczonego z uwagi na bezpieczny poziom dochodów podatkowych osiąganych przez te podmioty.

Jednostka Dominująca posiada zezwolenie nr 84 z dnia 4 listopada 2005 roku na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest Park” w podstrefie Brzeg Dolny.

Zezwolenie zostało udzielone na okres, na jaki została ustanowiona strefa. Zgodnie z nim Spółka zobowiązała się do:

- poniesienia wydatków inwestycyjnych w wysokości przewyższającej 40.000.000 EUR w terminie do 31.12.2013 r.,
- zwiększenia zatrudnienia po dniu uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Strefy w zakładzie zlokalizowanym na terenie strefy o 50 nowych pracowników.

Jednostka Dominująca poniosła wydatki w wysokości przewyższającej 40.000.000 EUR i wypełniła warunek dotyczący wzrostu zatrudnienia do dnia 31 grudnia 2013 roku.

Zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest Park” w podstrefie Brzeg Dolny posiada również jedna ze spółek zależnych PCC PU Sp. z o.o.

Zgodnie z tym zezwoleniem Spółka zobowiązana jest do:

- poniesienia wydatków inwestycyjnych w wysokości przewyższającej 35 000 tys. zł w terminie do 31 grudnia 2018 roku,
- zatrudnienie po dniu wydania zezwolenia:

- 8 pracowników do dnia 1 września 2016 i utrzymanie tego zatrudnienia do dnia 31 sierpnia 2017 roku,
- Narastająco 18 pracowników do dnia 1 września 2017 roku i utrzymanie tego zatrudnienia do dnia 31 sierpnia 2019 roku.
- Utrzymanie zatrudnienia na poziomie 10 pracowników w okresie od 1 września 2019 roku do dnia 1 września 2020 roku

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka PCC PU Sp. z o.o. nie spełniła powyższych wymogów związanych z działalnością w strefie. W związku z niewypełnieniem warunków określonych w zezwoleniu, na dzień 31 grudnia 2016 r. Spółka nie rozpoczęła użycia pomocy strefowej.

	2016	2015
Bieżący podatek dochodowy	(18 859)	(7 822)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(18 859)	(7 762)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	0	(60)
Odroczony podatek dochodowy	(894)	1 305
Razem podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku finansowego	(19 753)	(6 517)

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej:

	2016	2015
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	222 480	91 277
Podatek wyliczony wg stawki Jednostki Dominującej (2016: 19%, 2015: 19%)	(42 267)	(17 343)
Skutek stosowania innych stawek podatkowych za granicą	238	190
Różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku podatkowego	1 446	(309)
Wykorzystanie ulgi w tyt. działalności w ramach specjalnych stref ekonomicznych	21 682	11 986
Wykorzystanie w okresie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych	(10)	(598)
Pozostałe	(842)	(443)
Podatek dochodowy w wyniku finansowym - efektywna stawka wyniosła -6 % (w roku 2015 -7 %) zysku brutto	(19 753)	(6 517)

Aktywa z tytułu podatku odroczonego w wysokości 1 872 tys. zł wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynikają z dokonania

w ramach każdej spółki kompensaty aktywa ze zobowiązaniami z tytułu podatku odroczonego.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są następujące:

	2016	2015
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	1 680	9 972
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	11 178	2 249
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- przypadające do uregulowania po upływie 12 miesięcy	26 075	24 573
- przypadające do uregulowania w ciągu 12 miesięcy	105	110
Aktywa z tytułu podatku odroczonego wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 063	1 873
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	15 385	14 335

	2016	2015
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, z tego:	(12 462)	(13 718)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	12 221	11 651
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	(24 683)	(25 369)
Ujęcie w wyniku finansowym	(895)	1 302
Ujęcie w pozostałych całkowitych dochodach	34	15
Wynikające ze sprzedaży spółki konsolidowanej	0	(61)
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, z tego:	(13 322)	(12 462)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	12 858	12 221
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	(26 180)	(24 683)

	1 stycznia 2015	Uznanie/ (Obciążenie)		Różnice kursowe z przeliczenia	31 grudnia 2015	Uznanie/ (Obciążenie)		Różnice kursowe z przeliczenia	31 grudnia 2016
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody		
Ulga z tyt. prowadzenia działalności na terenie SSE	9 168	554	0	0	9 722	71	0	0	9 793
Koszty okresu niezrealizowane podatkowo	223	65	0	0	288	(113)	0	0	175
Rezerwy	2 082	(35)	11	0	2 058	354	7	0	2 419
Straty podatkowe	52	(31)	0	0	21	188	0	0	209
Pozostałe	126	6	0	0	132	103	27	0	262
Razem	11 651	559	11	0	12 221	603	34	0	12 858

	1	Uznanie/ (Obciążenie)		Różnice kursowe z przeli- czenia	31	Uznanie/ (Obciążenie)		Różnice kurso- we z przeli- czenia	31
	stycznia 2015	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody		grudnia 2015	wynik finansowy	pozostałe całkowite docho- dy		grudnia 2016
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego									
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych	23 305	(728)	0	0	22 576	1 482	0	0	24 026
Polityka zabezpieczeń	1 997	0	0	0	1 997	0	0	0	1 997
Pozostałe	67	43	0	0	110	15	0	0	157
Razem	25 369	(685)	0	0	24 683	1 497	0	0	26 180

2.10.7 Zobowiązania i należności warunkowe

	2016	2015
Poręczenie spłaty kredytu udzielone spółkom powiązanym	77 971	77 289
Poręczenie za przyszłe zobowiązania z tytułu zakupu surowców, materiałów i usług udzielone spółkom powiązanym	32 677	30 295
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych głównie jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	3 200	5 200
Otrzymane dotacje	21 615	20 735
Razem zobowiązania warunkowe	135 463	133 517

Poręczenia i gwarancje wykazywane są jako maksymalne kwoty ustalone w umowach.

Zmiana wysokości zobowiązań warunkowych wynika głównie z:

- obniżenia poręczenia pożyczki udzielonej Spółce powiązanej PCC MCAA Sp. z o.o. Poręczenie na dzień bilansowy obniżyło się o 6 317 tys. zł,
- udzielenia poręczenia kredytu udzielonego spółce powiązanej PCC IT Sp. z o.o. Poręczenie na dzień bilansowy wyniosło 5 000 tys. zł,
- udzielenia poręczenia do umowy leasingu Spółce zależnej PCC Packaging Sp. z o.o. Poręczenie na dzień bilansowy wyniosło 2 133 tys. zł,
- zmniejszenie się poziomu akredytyw bankowych udzielonych przez Spółkę własnym kontrahentom.

2.10.8 Objaśnienie do Skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

	Należności od odbiorców i pozostałe należności			Zobowiązania wobec dostawców i pozostałe zobowiązania		Kapitał obrotowy
	Zapasy	Należności od odbiorców	Pozostałe należności	Zobowiązania wobec dostawców	Pozostałe zobowiązania	
31 grudnia 2015	(70 955)	(91 388)	(10 393)	135 636	33 675	(3 425)
31 grudnia 2016	(65 204)	(120 803)	(7 929)	143 134	62 077	11 275
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	5 751	(29 415)	2 464	7 498	28 402	14 700
Korekty	(1 353)	61	(2 454)	(67)	(25 217)	(29 030)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	4 398	(29 354)	10	7 431	3 185	(14 330)

	Zapasy	Należności od odbiorców	Pozostałe należności	Zobowiązania wobec dostawców	Pozostałe zobowiązania	Kapitał obrotowy
31 grudnia 2014	(83 720)	(84 823)	(15 221)	143 299	37 810	(2 655)
31 grudnia 2015	(70 955)	(91 388)	(10 393)	135 636	33 675	(3 425)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	12 765	(6 565)	4 828	(7 663)	(4 135)	(770)
Korekty	(2 095)	(1 535)	441	1 821	(1 647)	(3 015)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	10 670	(8 100)	5 269	(5 842)	(5 782)	(3 785)

Szczegóły pozostałych korekt przepływów z działalności operacyjnej

	2016	2015
Zwiększenie/zmniejszenie rezerw	(9 289)	5 174
Zwiększenie/zmniejszenie pozostałych zobowiązań długoterminowych	(599)	(1 051)
Zysk ze sprzedaży lub zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	(908)	2 243
Pozostałe aktywa	(1 780)	(627)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	1 136	(1 519)
Zwiększenie/zmniejszenie zobowiązań pracowniczych	4 115	4 374
Pozostałe korekty zysku	464	(555)
Razem pozostałe korekty	(6 861)	8 039

2.10.9 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Kontrolę nad Grupą sprawuje PCC SE z siedzibą w Duisburgu (Niemcy), która posiada 84% akcji Jednostki Dominującej, która jest stroną kontrolującą najwyższego szczebla. Pozostałe 16% znajduje się w posiadaniu wielu akcjonariuszy.

Grupa w ramach transakcji z jednostkami powiązаныmi dokonuje transakcji z jednostką dominującą, PCC SE oraz pozostałymi podmiotami powiązаныmi niekonsolidowanymi, w tym jednostkami zależnymi od PCC SE. W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2016 i okresie porównywalnym Grupa przeprowadziła następujące transakcje:

	2016	2015
Przychody od podmiotów powiązanych		
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		
- jednostce dominującej PCC SE	2	76
- pozostałym podmiotom powiązаныm	88 226	65 630
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
- jednostce dominującej PCC SE	0	0
- pozostałym podmiotom powiązаныm	11 077	16 450
Przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych		
- jednostce dominującej PCC SE	0	0
- pozostałym podmiotom powiązаныm	57	(169)
Pozostałe przychody operacyjne		
- od jednostki dominującej PCC SE	167	593
- od pozostałych podmiotów powiązanych	412	400
Razem	99 941	82 980

	2016	2015
Zakup od podmiotów powiązanych		
Zakup usług		
- od jednostki dominującej PCC SE	5 616	6 380
- od pozostałych podmiotów powiązanych	48 910	33 886
Zakup towarów i materiałów		
- od jednostki dominującej PCC SE	0	1
- od pozostałych podmiotów powiązanych	102 221	92 771
Zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych		
- od jednostki dominującej PCC SE	0	0
- od pozostałych podmiotów powiązanych	1 336	196
Transfery związane z umowami o finansowanie		
- od jednostki dominującej PCC SE	172	0
- od pozostałych podmiotów powiązanych	65	160
Razem	158 320	133 394

	2016	2015
Należności od podmiotów powiązanych		
- od jednostki dominującej PCC SE	0	0
- od pozostałych podmiotów powiązanych	28 672	13 182
Razem należności od podmiotów powiązanych	28 672	13 182

	2016	2015
Bony dłużne i obligacje zakupione od podmiotów powiązanych		
- od jednostki dominującej PCC SE	40 265	0
- od pozostałych podmiotów powiązanych	3 464	1 947
Razem bony dłużne i obligacje zakupione od podmiotów powiązanych	43 729	1 947

	2016	2015
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		
- od jednostki dominującej PCC SE	6 543	1 389
- od pozostałych podmiotów powiązanych	17 617	18 234
Razem zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	24 160	19 623

Wynagrodzenie Kadry Kierowniczej

2016	Zarząd		Razem:
	Wiesław Klimkowski	Rafał Zdon	
Wynagrodzenie	596	516	1 112
Premie	1 090	944	2 034
Premie potencjalnie należne (2017)- niewypłacone	4 321	3 742	8 063
Dochody osiągnięte w spółkach zależnych i stowarzyszonych	87	88	175
Inne tytuły	5	6	11
Łączne dochody - Zarząd	6 099	5 296	11 395
	Kluczowa kadra kierownicza		Razem:
Wynagrodzenia i inne świadczenia	10 272		10 272
Łączne dochody - kluczowa kadra kierownicza	10 272		10 272
Łączne dochody			21 667

2015	Zarząd		Razem:
	Wiesław Klimkowski	Rafał Zdon	
Wynagrodzenie	504	496	1 000
Premie	750	650	1 400
Dochody osiągnięte w spółkach zależnych i stowarzyszonych	87	88	175
Inne tytuły	5	6	11
Łączne dochody - Zarząd	1 346	1 240	2 586
	Kluczowa kadra kierownicza		Razem:
Wynagrodzenia i inne świadczenia	8 291		8 291
Łączne dochody - kluczowa kadra kierownicza	8 291		8 291
Łączne dochody			10 877

Rada Nadzorcza	2016		2015	
	Wynagrodzenie	Łączne dochody	Wynagrodzenie	Łączne dochody
Alfred Pelzer	0	0	0	0
Waldemar Preussner	0	0	0	0
Mariusz Dopierała	46	46	0	0
Robert Pabich	48	48	55	55
Marian Noga	48	48	54	54
Peter Wencel	0	0	0	0
RAZEM	142	142	109	109

2.10.10 Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych

	2016	2015
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych, w tym:	269	246
badanie rocznych sprawozdań finansowych	217	194
przeгляд sprawozdań finansowych	52	52
Z realizacji innych umów	38	13
Razem spółki z Grupy BDO	307	259

2.10.11 Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu 31 grudnia 2016 r. miały miejsce następujące istotne zdarzenia niekorygujące danych wykazanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym:

- w dniu 10 lutego 2017 r. Elpis Sp. z o.o., spółka zależna od Jednostki Dominującej PCC Rokita SA i PCC EXOL S.A., zawarła z PETRONAS Chemicals Group Berhad z siedzibą w Malezji porozumienie dotyczące projektu związanego z rozpoczęciem przygotowań do realizacji potencjalnej inwestycji produkcji oksyalkilatów w Kertih, Terengganu w Malezji, jak i z realizacją inwestycji i prowadzeniem działalności w oparciu o inwestycję,
- w dniu 21 grudnia 2016 roku Jednostka Dominująca PCC Rokita podpisała umowę z firmą IRPC Public Co. Ltd. z siedzibą w Bangkoku o nabyciu 750 tys. udziałów co stanowi 25 % udziałów spółki produkcyjnej IRPC Polyol. Cena nabycia udziałów 9,7 mln została zapłacona w styczniu 2017 roku. Przeniesienie własności udziałów a co za tym idzie ujęcie transakcji w księgach rachunkowych nastąpiło w styczniu 2017 roku. Jednocześnie Jednostka Dominująca zapewniła sobie prawo zakupu w terminie kolejnych 3 lat dodatkowych 25% udziałów spółki IRPC Polyol. W przypadku braku woli zakupu kolejnych udziałów, PCC Rokita zobowiązała się odsprzedać IRPC Public zakupione udziały.
- w dniu 21 grudnia 2016 r. Grupa dokonała sprzedaży 100% udziałów spółki PCC Prodex GmbH na rzecz PCC SE. Wartość transakcji sprzedaży wyniosła 25 tys. EUR. Przeniesienie własności udziałów, a co za tym idzie ujęcie transakcji w księgach rachunkowych, nastąpiło w styczniu 2017 roku.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU I OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PROWADZENIE KSIĄG PCC ROKITA SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd PCC Rokita SA:

Wiesław Klimkowski	Prezes Zarządu
Rafał Zdon	Wiceprezes Zarządu
Beata Dobecka	Główny Księgowy CWB Partner Sp. z o.o. prowadzącej księgi rachunkowe PCC Rokita SA

Brzeg Dolny, 7 marca 2017 roku